

Prognos

Statens budget och
de offentliga finanserna

Juni 2025

EKONOMISTYRNINGSVERKET

Publikationen kan laddas ner
från ESV:s webbplats esv.se.

Datum: 2025-06-18

Dnr: 2025-00708

ESV-nr: 2025:19

Copyright: ESV

Sammanfattning

Konjunkturen i Sverige är fortfarande svag och påverkas av den globala osäkerhet som tullar och medföljande finansiell turbulens har gett upphov till. Arbetslösheten ligger kvar på en hög nivå i år, men sjunker tillbaka nästa år när BNP växer starkt. Inflationen överstiger tillfälligt målnivån i år, men Riksbanken sänker ändå räntan. Den offentliga sektorns finansiella sparande visar ett underskott på 90 miljarder kronor i år. Det är en liten förbättring jämfört med i fjol. Sparandet stärks i kommunsektorn, men försvagas i staten. Det strukturella sparandet ligger på gränsen till en tydlig avvikelse i år och är lägre än målnivån även nästa år. Maastrichtskulden är i linje med skuldankaret, men sjunker kommande år.

Den ekonomiska tillväxten minskade i början av 2025, efter en viss ljusning i slutet av förra året. Den amerikanska administrationens oklara besked om tullar har skapat stor osäkerhet med finansiell turbulens som följd. Det har bidragit till att stämningen bland både hushåll och företag är dämpad enligt flera undersökningar. BNP ökar med 1,5 procent i år men det drivs till stor del av att exporten var tillfälligt hög under första kvartalet, innan tullarna trädde ikraft. Den underliggande tillväxten är svag. Det gör att Riksbanken sänker styrräntan en gång till i år, trots att inflationen temporärt överstiger målet. Läget på arbetsmarknaden är dämpat och arbetslösheten ligger därför kvar på nuvarande höga nivå under större delen av året. Nästa år blir tillväxten stark och arbetslösheten sjunker då. Inflationen blir något lägre än målnivån.

Den offentliga sektorns skatteintäkter utvecklas svagare i år än i fjol. Utvecklingen dämpas av både lågkonjunkturen och skattesänkningar. Det är skatt på arbete och skatt på kapital som växer långsammare i år, medan intäkterna från mervärdesskatten ökar igen efter att ha varit i princip oförändrade under två års tid. Nästa år växer skatteintäkterna betydligt mer än i år i takt med att aktiviteten i ekonomin tar fart.

De takbegränsade utgifterna ökar mycket i år. Fortsatta tillskott till försvaret svarar för knappt hälften av utgiftsökningen. Men även utgifterna för Kommunikationer, Rättsväsendet och Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget ökar mycket. Den tidigare höga inflationen bidrar till utgiftsökningen, eftersom vissa utgifter påverkas av inflationen med en viss eftersläpning. **De totala utgifterna** ökar mindre än de takbegränsade utgifterna i år. Det beror bl.a. på att de var tillfälligt höga förra året på grund av ett kapitaltillskott till Riksbanken. Nästa år ökar både de takbegränsade och de totala utgifterna långsammare än i år.

Den offentliga sektorns finansiella sparande visar ett underskott på 90 miljarder kronor i år, vilket till stor del förklaras av lågkonjunkturen. Det är ändå en liten förbättring sedan förra året som främst förklaras av lägre pensionskostnader i kommunsektorn. I staten försvagas i stället sparandet avsevärt och det är här som underskottet blir störst. Underskottet i offentlig sektor blir betydligt mindre nästa år när framför allt sparandet i staten förbättras. Skillnaden mellan **statens budgetsaldo** och statens finansiella sparande är liten både i år och nästa år.

Det strukturella sparandet, det vill säga det finansiella sparandet rensat för påverkan av konjunkturen och engångseffekter, beräknas visa ett underskott på 0,2 procent av potentiell BNP i år. Det innebär att det ligger på gränsen till en tydlig avvikelse. Nästa år visar det strukturella sparandet ett överskott men det är lägre än målnivån.

Maastrichtskulden stiger i år när såväl staten som kommunsektorn går med underskott. Nästa år fortsätter skulden att stiga i nivå, men eftersom tillväxten i ekonomin är större sjunker den i förhållande till BNP. Maastrichtskulden är i nivå med skuldankaret i år, men sjunker igen de kommande åren.

Jämfört med ESV:s föregående prognos har BNP-tillväxten sänkts i år och nästa år till följd av det försämrade omvärldsläget och svagare utfall än väntat. Arbetslösheten bedöms bli något högre båda åren medan inflationen i princip är oförändrad jämfört med vår förra prognos. Skatteintäkterna har reviderats ner i år och nästa år. Utgifterna har höjts i år men sänkts nästa år. Sparandet i den offentliga sektorn har sänkts med nära 40 miljarder kronor i år och det är framför allt sparandet i staten som har reviderats. Även nästa år har sparandet i offentlig sektor justerats ner något.

Tabell 1 Prognosen i siffror

Prognosen i siffror	2023	2024	2025	2026	2027	2028
BNP, fasta priser, kalenderkorrigerad, procentuell utveckling	0,0	1,0	1,5	2,4	2,3	1,4
Finansiellt sparande i offentlig sektor, miljarder kronor	-52	-96	-90	-24	25	63
Finansiellt sparande i offentlig sektor, procent av BNP	-0,8	-1,5	-1,4	-0,3	0,4	0,8
Strukturellt sparande i offentlig sektor, procent av potentiell BNP	0,2	0,1	-0,2	0,1	0,4	0,8
Statens budgetsaldo, miljarder kronor	19	-104	-94	-35	-2	24
Maastrichtskuld, procent av BNP	32,0	33,8	35,2	34,4	33,0	31,7

Källa: SCB och ESV

Metodruta   Principer och metoder för ESV:s prognos

För att kunna tolka Ekonomistyrningsverkets (ESV:s) prognoser och förstå hur de skiljer sig från prognoser från andra prognosinstitut är det viktigt att känna till ESV:s principer och metoder.

ESV:s prognos – ett underlag för politiska beslut: ESV:s prognos ska vara ett beslutsunderlag för den ekonomiska politiken. Prognosen omfattar hela samhällsekonomin, med fokus på inkomster och utgifter för den offentliga sektorn. Nyckelaggregaten i beräkningarna är statens budgetsaldo och det finansiella sparandet i den offentliga sektorn samt den offentliga skuldsättningen. Prognosen omfattar innevarande år och de följande tre åren.¹ Prognosen baseras på gällande regler samt förslag och tydliga aviseringar om framtida finanspolitik som regeringen har presenterat i den senaste budgetpropositionen.² ESV gör inga antaganden om ny finanspolitik, vilket är en viktig skillnad mot flera andra prognosinstitut. Det innebär att även om regeringen kommunicerat olika förslag inför en kommande budgetproposition så beaktas förslagen inte i ESV:s septemberprognos. Den ska i stället ses som ett scenario för hur ekonomin och de offentliga finanserna skulle utvecklas utan ny finanspolitik, och därmed hur stort eller litet utrymme är för ofinansierade reformer.

Makroekonomi: Prognosen för hur svensk ekonomi utvecklas är grunden för beräkningarna för de offentliga finanserna. För innevarande och nästa år är makroprognosen en konjunkturprognos som fångar efterfrågan i ekonomin. Därefter baseras prognosen i stället på ekonomins utbudssida. Produktion och sysselsättning antas då konvergera mot den uppskattade potentialen i svensk ekonomi, givet finanspolitiken i den senaste budgeten. Potentialen beror i stor utsträckning på demografin och produktivitetens utvecklingen i ekonomin. På längre sikt, vanligen slutåret i beräkningen, antas den cykliska variationen ha upphört och resursutnyttjandet vara normalhögt (varken hög- eller lågkonjunktur). Produktion och sysselsättning är då i nivå med potentialen.

Inkomster i offentlig sektor: Skatteintäkterna har en stark koppling till makroekonomin, eftersom de stora skattebaserna i hög grad samvarierar med BNP-utvecklingen. Därtill kan regeländringar få stor påverkan på intäkterna. ESV:s beräkningar på längre sikt visar som regel ungefär oförändrade skatteintäkter som andel av BNP.

Utgifter i staten: Utgifterna i staten påverkas inte i lika stor utsträckning som skatteintäkterna av hur makroekonomin utvecklas. Vissa utgifter påverkas inte alls utan är helt budgetstyrda, medan andra är regelstyrda och påverkas av makro- och volymutvecklingen inom respektive område. Därtill finns utgifter som både är budgetstyrda och påverkas av pris- och löneutvecklingen, exempelvis myndigheternas förvaltningsutgifter. ESV:s prognosmetod om oförändrad finanspolitik i förhållande till den senaste budgeten innebär att utgifterna på längre sikt tenderar att minska som andel av BNP eftersom det förutsätts att inga nya utgiftshöjande beslut tillkommer. Det beror främst på att budgetpraxis är att vissa utgifter är nominellt oförändrade efter aktuellt budgetår. Det gäller exempelvis som regel de generella statsbidragen till kommunerna. Andra budgetstyrda utgiftsanslag räknas i budgeten upp enligt

¹ I novemberprognosen läggs ett nytt prognosår till, så i den rapporten är det fyra prognosår. För skatteintäkterna är prognosperioden alltid lite längre eftersom att utfallen fastställs först två år efter innevarande år.

² Därtill tar ESV hänsyn till budgetpåverkande förslag i andra propositioner, exempelvis i vårpropositionen och i ändringsbudgetar för innevarande år.

regeringens prioriteringar även för kommande år, till exempel utgifterna för försvar och infrastruktur. Vår prognos för dessa utgifter visar hur vi räknar med att de budgeterade medlen kommer att utnyttjas. De statliga myndigheternas förvaltningsutgifter räknas schablonmässigt upp med pris- och löneutvecklingen, justerat med ett produktivitetsavdrag. Därutöver kan budgeten för ett förvaltningsanslag förändras till följd av att myndighetens uppdrag ändras. Även vissa regelstyrda utgifter tenderar att minska som andel av BNP över tid givet vår prognosmetod att utgå från den senaste budgeten. Exempelvis beräknas utgifterna för barnbidrag utifrån gällande (eller föreslagna) nivå på barnbidraget.

Kommunsektorn: Prognosen utgår från att kommunsektorn som helhet klarar balanskravet, men vi gör ingen bedömning av enskilda kommuners resultat. Givet antagandet om oförändrad finanspolitik hålls skattesatserna oförändrade och de generella statsbidragen räknas upp enligt den senaste budgeten, vilket för kommande år ofta innebär en obefintlig eller endast måttlig uppräknings. De kommunala konsumtionsutgifterna anpassas till de beräknade inkomsterna med balanskravet som restriktion, vilket vanligen leder till lägre volymökningar än vad som är demografiskt motiverat.

Finansiellt sparande: ESV:s prognosmetod om oförändrad finanspolitik påverkar beräkningen av den offentliga sektorns finansiella sparande. Metoden innebär en gradvis förstärkning av sparandet, en ”automatisk budgetförstärkning”³ utan att några särskilda beslut behöver fattas, eftersom inkomsterna vanligen ökar snabbare än utgifterna (se ovan). Prognosen visar vilket finanspolitiskt utrymme som finns, givet att överskottsålet nås, och ska inte tolkas som det mest sannolika utfallet. Många andra prognosinstitut gör egna antaganden om framtida finanspolitik vilket innebär att deras prognoser inte är direkt jämförbara med ESV:s prognoser.

Disposition av rapporten: Prognosrapportens kapitel varierar i omfattning över året. I juni och i november skriver vi mer om inkomster och utgifter eftersom det finns nya budgetar från regeringen att ta hänsyn till. Det makroekonomiska kapitlet är då kortare. I mars och i september beskriver vi den makroekonomiska prognosen mer detaljerat och presenterar kortare uppdateringar av prognoserna för inkomster och utgifter. Kapitlet för finansiellt sparande och de budgetpolitiska målen har ungefär samma omfattning i varje rapport.

---

³ Se ESV:s publikation Automatisk budgetförstärkning – ABF (ESV 2021:43).

Innehåll

Sammanfattning	3
Makroekonomisk utveckling.....	8
Den offentliga sektorns skatteintäkter och inkomster på statens budget.....	13
Utgifter	20
Finansiellt sparande och budgetsaldo.....	28
Den offentliga skulden.....	33
De budgetpolitiska målen.....	36
Revideringar sedan marsprognosen	39
Beslut, förslag eller aviseringar som inte har beaktats i prognosen	44
Tabellbilaga	45
Kontaktpersoner	49

Makroekonomisk utveckling

Konjunkturen i Sverige är fortsatt svag till följd av den globala osäkerheten kring tullar och den finansiella turbulens som följt i dess spår. Trots att inflationen för närvarande ligger över inflationsmålet sänker Riksbanken styrräntan med ytterligare 25 punkter i år för att stimulera tillväxten i ekonomin. Vi räknar med att läget har stabiliserats och att inflationstakten har fallit tillbaka igen till hösten. Återhämtningen tar då fart och nästa år blir tillväxten stark. Det gör att sysselsättningen stiger och arbetslösheten sjunker.

Turbulent omvärldsläge dämpar tillväxten i svensk ekonomi

Efter en tillfällig ljusning i slutet på förra året minskade svensk BNP återigen i början av det här året. Indikatorerna har vänt ner igen och sammantaget tyder de på att tillväxten kommer att bli fortsatt svag den närmaste tiden. De oklara beskederna om tullar från den amerikanska administrationen, och eventuella motåtgärder från de länder som drabbas, har skapat turbulens på de finansiella marknaderna och lett till osäkerhet om framtiden. Stämningen bland både företag och hushåll är därför dämpad enligt flera undersökningar. Se fördjupningsrutan ”Tullar, finansiell turbulens och dess effekter på svensk ekonomi” för mer information. Hushållens kraftigt försämrade framtidsförväntningar påverkas sannolikt också av att inflationen ökade igen i början av året. Inte minst steg livsmedelspriserna mycket. Vi bedömer att återhämtningen tar fart på nytt när läget har stabiliserats.

Mätt som årsgenomsnitt ökar BNP med 1,5 procent i år, varav nettoexporten bidrar med 1 procentenhet till tillväxten. Det förklaras av en stark ökning av exporten i början av året, delvis till följd av att utrikeshandeln sannolikt ökade tillfälligt innan högre tullar trädde i kraft. Importen ökade betydligt mindre än exporten. Hushållens konsumtion ökar svagt trots att de reala disponibla inkomsterna stiger betydligt mer än de tre senaste åren. Men offentlig konsumtion ökar relativt mycket till följd av stora utgiftsökningar inom framför allt försvaret. Investeringarna sjönk kraftigt i början av året, särskilt bygginvesteringarna. Vi väntar oss en rekyl i bygginvesteringarna de närmaste kvartalen eftersom indikatorerna tyder på en relativt stark ökning och det är flera byggprojekt på gång, bland annat inom energi, vatten och återvinning samt stora investeringar inom infrastruktur och försvaret. Totalt sett minskar ändå investeringarna något i år jämfört med förra året.

Nästa år och året därefter sker en återhämtning i ekonomin och BNP-tillväxten blir stark. Då är det främst hushållens konsumtion och investeringarna som bidrar.

Utöver osäkerheten kring tullar råder det stor osäkerhet kring den geopolitiska och säkerhetspolitiska utvecklingen i världen.

Sysselsättningen ökar svagt i år och arbetslösheten förblir hög

Till följd av att tillväxten i ekonomin står och stampar är läget på arbetsmarknaden dämpat. Anställningsplanerna har vänt ner och tyder på en svag efterfrågan på arbetskraft den närmaste tiden. Enligt arbetskraftsundersökningarna ökade sysselsättningen trots allt relativt mycket under första kvartalet samtidigt som

arbetslösheten steg ytterligare. Enligt nationalräkenskaperna minskade i stället sysselsättningen och antalet inskrivna arbetsökande på Arbetsförmedlingen har sjunkit. Därmed är bilden av läget på arbetsmarknaden otydlig för närvarande. Men givet en låg tillväxt i ekonomin och svaga indikatorer bedömer vi att sysselsättningen i stort sett kommer att vara oförändrad till senare i höst när den börjar öka igen. Arbetslösheten ligger därför kvar på nuvarande höga nivå under större delen av året. Även antalet arbetade timmar är i stora drag oförändrade under året och ökningen av BNP sker därmed genom att produktiviteten stiger. Nästa år blir det betydligt bättre fart på arbetsmarknaden. Då stiger sysselsättningen och arbetslösheten sjunker.

Löneökningstakten dämpas något i år då avtalen som slöts för i år och nästa år blev något lägre än de avtalsmässiga löneökningarna de två senaste åren. Samtidigt blir löneglidningen lägre till följd av det svaga arbetsmarknadsläget.

Inflationen överstiger tillfälligt inflationsmålet i år

Inflationen har stigit i början av året och ligger nu en bit över inflationsmålet. Framför allt är det livsmedelspriserna som har stigit snabbt. Inflationen väntas tillfälligt vara högre än inflationsmålet. Livsmedelspriserna bedöms sjunka tillbaka något framöver. Förstärkningen av kronan sedan årsskiftet samt det höjda rotavdraget, genom lägre priser på den typen av tjänster, bidrar också till att sänka inflationen. Inflationen enligt KPIF kommer ändå att ligga över inflationsmålet mätt som årsgenomsnitt i år. Stora hyreshöjningar bidrar till det medan låga energipriser har en dämpande effekt. Ändrad varukorg jämfört med förra året höjer inflationen med 2-3 tiondelar. Nästa år blir inflationen i stället något lägre än inflationsmålet.

Tabell 2 Nyckeltal för svensk ekonomi

Procentuell förändring om inget annat anges

Nyckeltal för svensk ekonomi	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
BNP, kalenderkorr. värden	5,1	1,3	0,0	1,0	1,5	2,4	2,3	1,4
BNP-gap	0,9	0,4	-1,2	-2,2	-2,1	-1,0	0,0	0,0
Sysselsatta	0,7	3,1	1,4	-0,5	0,2	1,1	0,7	0,3
Arbetslöshet, nivå ¹	8,9	7,5	7,7	8,4	8,7	8,0	7,6	7,5
Arbetade timmar, kalenderkorr. värden	2,3	3,1	1,6	-0,3	0,0	1,1	0,8	0,3
Timlön, KL	2,6	2,7	3,7	4,1	3,7	3,5	3,5	3,5
Lönesumma	6,2	6,7	5,1	3,8	3,9	4,7	4,3	3,8
KPIF ²	2,4	7,7	6,0	1,9	2,4	1,8	2,0	2,0
KPI	2,2	8,4	8,5	2,8	0,4	1,1	2,3	2,0
Styrränta, värde vid årets slut	0,00	2,50	4,00	2,50	2,00	2,00	2,25	2,25

¹Procent av arbetskraften

²KPI med fast ränta.

Källa: SCB och ESV

Fördjupning Höjda tullar, finansiell turbulens och dess effekter på svensk ekonomi

Den amerikanska administrationen har infört tullar på så gott som alla varor som importeras till landet. De tullsatser som kommunicerats har ändrats med kort varsel, ofta från en dag till en annan, och det är högst osäkert vilka tullsatser som kommer att gälla i slutändan. Men även när tullsatserna är fastställda är det svårt att bedöma vilka effekter tullarna får på global och svensk ekonomi.

Tull är en avgift som betalas av det importerande landets företag och i förlängningen av konsumenterna. Syftet med de amerikanska tullarna är enligt administrationen att skydda den inhemska industrin samt finansiera skattesänkningar. Det är i linje med hur tullar har motiverats även historiskt sett. Tullar riskerar dock, på kort sikt, att leda till högre inflation och därmed dämpad tillväxt, särskilt i landet som inför dem. Det kommer sig av att konsumentpriset på tullbelagda varor vanligen stiger, något som förstärks om tullarna är tillräckligt höga för att orsaka brist på vissa varor. Högre priser dämpar vanligen den inhemska efterfrågan och därmed tillväxten. Men även på lång sikt bedöms tullarna ha en negativ effekt på handel och BNP både i USA och globalt. Ändrade handelsmönster till följd av tullar kan leda till att produktionen styrs om mot mindre effektiva inhemska industrier samt till längre handelsvägar och en bestående högre prisnivå. Det gäller främst i det land som inför tullarna men även i omvärlden.

Vilka tullar räknar vi med i vår juniprognos?

Den 9 april i år införde USA mycket höga tullar på varor från ett sextiotal länder, men dessa pausades i 90 dagar redan samma dag. Under pausen har nästan alla varor från EU belagts med 10-procentiga tullar. Enligt den amerikanska administrationen svarar det för en nedre gräns för tullarna, även efter att eventuella handelsavtal har ingåtts. Det ska jämföras med en tidigare genomsnittlig tullsats på 1,5 procent på varor från EU. Personbilar och lätta lastbilar har belagts med 25-procentiga tullar och stål och aluminium med 50-procentiga tullar. Andra varor såsom halvledare, energiråvaror och läkemedel har i stället undantagits från tull. I nuläget pågår förhandlingar mellan USA och ett flertal länder. Vissa handelsavtal har redan slutits och det tidigare mycket höga tonläget mellan Kina och USA har tonats ner något. Vi räknar med att de 10-procentiga generella tullarna på varor från EU består, liksom de högre tullarna på stål och aluminium.

Det är oklart vilka motåtgärder som de länder som drabbas av de amerikanska tullarna kommer att vidta. Hittills har EU inte svarat med mottullar men kommissionen har kommunicerat att man är beredd på att införa svarstullar om förhandlingarna misslyckas. Kommissionen har redan tidigare fattat beslut om mottullar till följd av USA:s höga tullar på stål och aluminium. Man valde dock att avvakta med att införa dessa när USA pausade de höga landspecifika tullarna i 90 dagar. Beslutade och föreslagna mottullar inkluderar bl.a. stål och järn, jordbruksprodukter, maskiner, kläder och motorcyklar. Kommerskollegium gör bedömningen att Sverige skulle drabbas måttligt om mottullarna infördes. Pausen för de höga landspecifika amerikanska tullarna löper ut den 8 juli och det återstår att se om USA och EU hinner nå en överenskommelse innan dess. Vi räknar i nuläget med att EU inte inför mottullar.

Amerikansk ekonomi drabbas hårdast

I USA bedöms effekten av tullarna bli stor. Ledande indikatorer, såsom hushållens konfidensindikator och inköpschefsindex, har fallit. Framför allt har hushållens förtroende minskat markant. Redan nu kan man se att insatsvarupriserna har börjat stiga. Prisökningarna väntas nå hushållen med viss fördröjning eftersom många amerikanska företag tidigare lagt import och byggt upp lager. Under våren har vi även sett en stor finansiell turbulens med börsfall, svagare amerikansk dollar och att den 30-åriga statsobligationsräntan stigit mycket. Försvagningen av dollarn bidrar ytterligare till att importerade varor blir dyrare. Sammantaget innebär det här att flera historiska samband har brutits eftersom den amerikanska dollarn dels brukar stärkas när osäkerheten ökar, dels röra sig i samma riktning som långräntorna. Det tyder på att förtroendet för USA:s offentliga finanser har försvagats, vilket även visar sig genom

att samtliga stora kreditvärderingsinstitut har sänkt landets kreditbetyg. Det gör det svårare för USA att finansiera sin höga och växande statsskuld. Hur det påverkar global och svensk ekonomi på lite längre sikt är svårt att förutspå.

Tullarna har som sagt delvis motiverats med att intäkterna från dem ska finansiera skattesänkningar. På kort sikt dämpar dock tullarna den ekonomiska tillväxten, vilket ger lägre skatteintäkter från andra källor. Det är därför inte säkert att nettot blir positivt. Även på lång sikt är det osäkert huruvida ökade intäkter från tullar möjliggör större skattesänkningar eftersom de bidrar till att sänka potentialen i ekonomin. Dessutom, om USA lyckas med sitt andra mål som är att ställa om och producera en större andel varor på hemmamarknaden, så minskar tullintäkterna på sikt och de kan därmed inte bidra till att finansiera skattesänkningar i så stor utsträckning.

De direkta effekterna av tullarna på svensk ekonomi är små – det är framför allt osäkerheten som dämpar BNP-tillväxten

Sverige är ett exportberoende land och USA tog förra året emot 9 procent av den svenska varuexporten. I vissa branscher är andelen export som går till USA mycket högre, motsvarande siffra för t.ex. personbilar var 26 procent. Men det är ändå inte tullarnas direkta effekt som bedöms få störst påverkan på svensk BNP. I stället väntas de indirekta effekterna bli större – dels väntas efterfrågan i andra svenska exportländer dämpas, dels leder osäkerheten i sig till att hushåll och företag skjuter på konsumtion respektive investeringar. Det senare betyder att även den inhemska efterfrågan blir svagare. Sammantaget uppskattas effekten till några tiondelar på BNP-tillväxten både 2025 och 2026.

Företagen som exporterar till USA riskerar emellertid att förlora konkurrenskraft till följd av tullarna och även svenska underleverantörer till större europeiska företag kan drabbas negativt. Eftersom svensk export till USA huvudsakligen utgörs av varor som innehåller en betydande andel importerade insatsvaror i produktionen kan svensk export drabbas mer tydligt av amerikanska tullar än andra länder, framför allt vissa sektorer som export av bilar.

I nuläget bedömer emellertid företagen inom tillverkningsindustrin i Sverige, enligt Konjunkturbarmetern, att effekterna av tullar och osäkerhet kring tullarna inte påverkar vare sig produktionsvolymen eller investeringarna i någon större omfattning. Kommerskollegium bedömer i sina beräkningar över potentiella effekter av ett handelskrig att effekterna för Sveriges del blir måttliga.⁴ Enligt Riksbankens företagsundersökning uppger en majoritet av de tillfrågade företagen att de påverkats av de införda tullarna, även om det överlag har varit i en mindre utsträckning. Företagen uppger att det framför allt är oförutsägbarheten som påverkar snarare än de faktiska tullarna. Svenska företag har också historiskt visat en god förmåga att anpassa sig till ändrade förutsättningar. Flera svenska företag har dessutom redan en omfattande verksamhet i USA vilket medför att effekterna av tullarna troligtvis mildras något.

Effekterna på svensk inflation går åt olika håll

I Sverige är inte tullarnas effekt på inflationen lika entydig som i USA. Om EU höjer tullarna på amerikanska varor som en motåtgärd leder det till ökade priser. Fraktproblem, bland annat i samband med att fraktvägar leds om, kan höja fraktpriserna och leda till att det uppstår brist på varor. Dessutom kan företagen som

⁴ Kommerskollegium. (2024). *Economic Backfire: The Costly Impact of Trump's Proposed Tariffs*. <https://www.kommerskollegium.se/globalassets/publikationer/rapporter/2024/economic-backfire-the-costly-impact-of-trumps-proposed-tariffs.pdf> (2025-06-11)

exporterar till USA välja att höja priserna på andra marknader, inklusive Sverige, i syfte att subventionera priserna i USA. Å andra sidan kan Europa bli mottagare av billiga varor från bland annat Kina som skulle ha gått till den amerikanska marknaden, något som i stället kan dämpa inflationen. Den försvagade efterfrågan dämpar också inflationen. Dessutom leder förstärkningen av kronan till att importerade varor blir billigare. Det är svårt att veta vilken effekt som blir störst, men vi räknar med att inflationen i Sverige inte påverkas i någon större utsträckning.

Den dämpade konjunkturen gör att Riksbanken sänker räntan i år

Riksbanken står inför en svår avvägning. Inflationen har varit hög i början av året och den kan påverkas åt olika håll av tullarna och osäkerheten. Men vi bedömer att osäkerhetens dämpande effekt på konjunkturen leder till att Riksbanken sänker styrräntan med 0,25 procentenheter till 2 procent i sommar, även om inflationen blir tillfälligt hög i år.

Den offentliga sektorns skatteintäkter och inkomster på statens budget

Den offentliga sektorns skatteintäkter dämpas fortfarande av lågkonjunkturen. Skattesänkningar bidrar till att hålla tillbaka utvecklingen i år. Nästa år tilltar aktiviteten i ekonomin och intäkterna växer betydligt mer. Ökningstakten går sedan ner något mot slutet av prognosperioden när konjunkturen närmar sig ett normalläge.

Skatteintäkterna hålls tillbaka av lågkonjunktur och skattesänkningar i år, men nästa år tar ökningen fart

Sammantaget utvecklas de totala skatteintäkterna svagare i år än förra året. Ökningstakten dämpas av lågkonjunkturen, skattesänkningar och att hushållens kapitalskatter minskar, från en hög nivå. En svag utveckling på arbetsmarknaden i kombination med ett utökat jobbskatteavdrag och andra regeländringar gör att skatt på arbete ökar långsammare i år än förra året. Även intäkterna från skatt på företagsvinster ökar något mindre i år. Avkastningsskatten minskar något efter en kraftig ökning de två senaste åren. Intäkterna från mervärdesskatten, som i princip varit oförändrade de två senaste åren, ökar däremot mer än förra året när hushållens konsumtion växer snabbare och bostadsinvesteringarna inte sjunker längre.

Tabell 3 Utveckling av skatteintäkterna

Nivå 2023 och förändring mellan år, miljarder kronor

Utveckling av skatteintäkterna	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Skatt på arbete	1 474	50	40	84	79	65
Skatt på kapital	357	42	6	36	26	18
Skatt på konsumtion	700	12	12	32	33	35
Övriga skatter	6	3	-1	6	-3	7
Totala skatteintäkter	2 536	108	57	157	136	125
Totala skatteintäkter inkl. flaskhalsintäkter	2 562	81	57	157	136	125
<i>Exklusive regeländringar</i>	-	106	87	158	132	115
Regeländringar	-	2	-30	-1	4	10

Anm. Exklusive regeländringar är lika med årlig utveckling av skatteintäkter exklusive den statiska effekt som diskretionära regeländringar har på skatteintäkterna det år som regeländringen införs.

¹ Elstöd till hushåll och företag som registrerades som flaskhalsintäkter höjde intäkterna från punktskatterna med 17,6 miljarder kronor 2022 och med 26,2 miljarder kronor 2023 och bidrar därmed till att dämpa utvecklingen av intäkterna 2024.

Källa: ESV

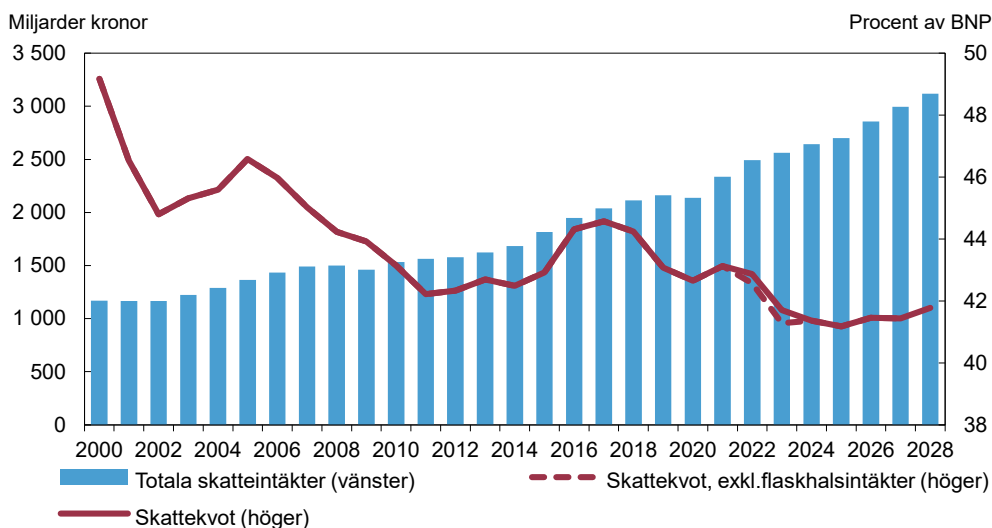
BNP-tillväxten och ökningen av skattebaserna tar mer fart nästa år och då ökar även intäkterna betydligt mer än i år. Återhämtningen i ekonomin innebär att bland annat intäkterna från mervärdesskatt och skatt på arbete ökar starkt. Även intäkterna från skatt på kapital ökar mer nästa år. Beslutade regeländringar har sammantaget ingen effekt på skatteintäkterna nästa år, vilket också bidrar till att ökningstakten blir högre 2026 än 2025. Skattesänkningar i budgetpropositionen för 2025 sänkte skatteintäkterna med 2 miljarder kronor men det motverkas av att subventionsgraden för rotavdraget återgår till den ordinarie nivån nästa år. Efter återhämtningen i ekonomin 2026 närmar sig konjunkturen ett normalläge och då ökar skatteintäkterna lite långsammare.

Åtgärderna i budgetpropositionen 2025, där det utökade jobbskatteavdraget har enskilt störst effekt följt av en skattefri grundnivå för sparande i bland annat ISK, sänker skatteintäkterna med sammanlagt 25 miljarder kronor från och med i år och med ytterligare 2 miljarder kronor från och med 2026. I samband med vårpropositionen 2025 infördes även en tillfällig höjning av subventionsgraden i rotavdraget som sänker skatteintäkterna med 4 miljarder kronor.

Skattekvoten på en historiskt låg nivå

Även om skatteintäkterna ökar i absoluta tal så minskar skattekvoten, det vill säga de totala skatteintäkterna som andel av BNP. I år beräknas skattekvoten bli 41,2 procent, vilket är en minskning med 0,2 procentenheter jämfört med 2024. Det beror framför allt på regeländringar, men även på att kapitalskatterna som andel av BNP minskar i år från en hög nivå. Skattekvoten fortsätter att ligga på en historiskt låg nivå hela prognosperioden även om den ökar något mot slutet.

Diagram 1 Totala skatteintäkter och skattekvot

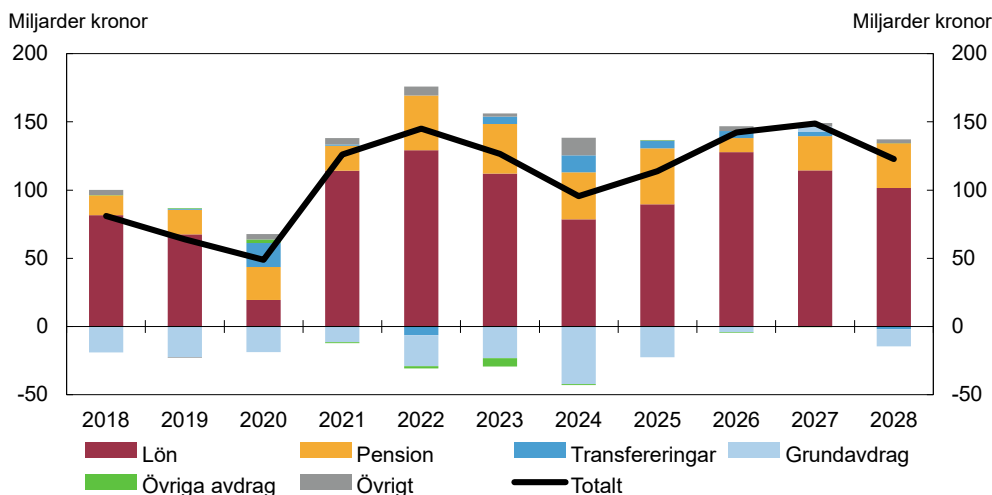

Skattesänkningar dämpar skatt på arbete i år, men från nästa år blir ökningen större

Den fortsatt svaga utvecklingen på arbetsmarknaden, i kombination med skattesänkningar, gör att skatt på arbete ökar långsammare i år än ifjol. Utöver skattesänkningarna som beslutades i samband med BP25 – främst förstärkt jobbskatteavdrag, förhöjt grundavdrag och en slopad avtrappning av dessa – har även en tillfälligt höjd subventionsgrad i rotavdraget införts. Den gäller från maj till december 2025.

För direkt skatt på arbete ökar intäkterna långsammare i år på grund av skattesänkningarna. Lönesumman, som är den största skattebasen, ökar marginellt mer i år än förra året. Även pensionerna ökar lite mer i år. Under både 2023 och 2024 ökade grundavdraget mycket eftersom det är indexerat mot prisbasbeloppet. Det innebär att den beskattningsbara inkomsten inte ökade i samma takt som den taxerade förvärvsinkomsten. Trots att prisbasbeloppet inte ökar så mycket i år ökar grundavdraget till följd av beslut om höjning i budgetpropositionen för 2025. Sammantaget ökar den beskattningsbara inkomsten mer i år än förra året.

Diagram 2 Beskattningsbar inkomst¹, årlig utveckling

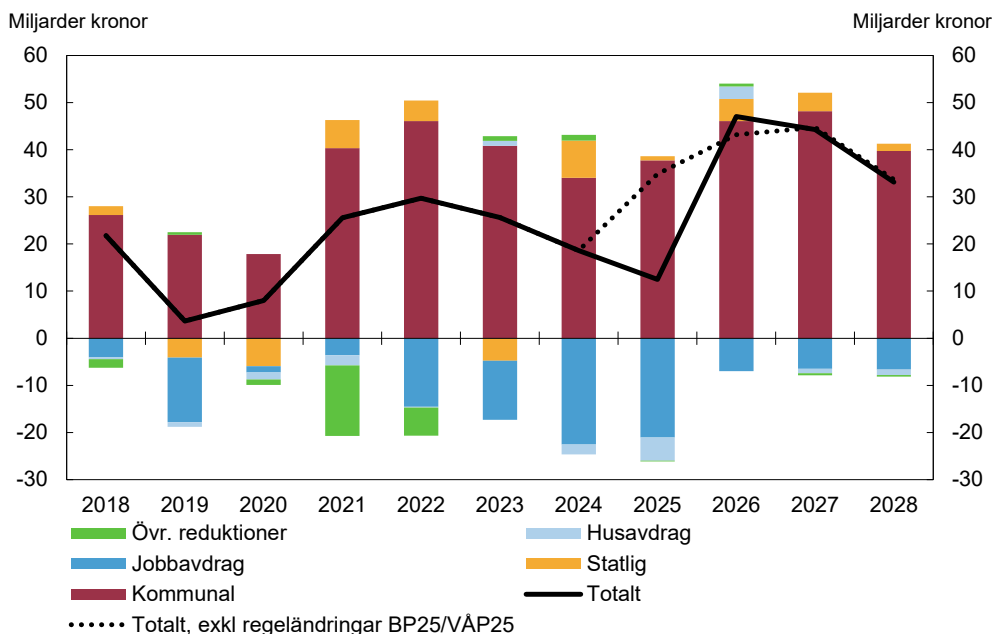

¹ Den inkomst från tjänst eller näringsverksamhet som återstår efter att allmänna avdrag, avdrag för allmänna egenavgifter och grundavdrag har gjorts.

Källa: Skatteverket och ESV

Indexeringen av jobbskatteavdraget och skiktgränsen för statlig skatt utgår också från prisbasbeloppet, men båda har de senaste åren även påverkats av regeländringar. Jobbskatteavdraget förstärktes både 2024 och 2025 vilket sänker skatteintäkterna, men en motverkande effekt var att uppräkningsgränsen för skiktgränsen pausades 2024. Den kommunala skatten höjdes med i genomsnitt 3 öre i år vilket bidrar till att öka skatteintäkterna, men skattesänkningarna i budgeten för 2025 gör att direkt skatt på arbete ändå ökar långsammare än förra året.

Diagram 3 Direkt skatt på arbete, årlig utveckling

Källa: Skatteverket och ESV

De indirekta skatterna växer långsamt i år. Det beror på att lönesumman och därmed arbetsgivaravgifter och särskild löneskatt ökar långsamt.

För 2026 är ökningstakten högre, både vad gäller direkt och indirekt skatt på arbete, vilket främst förklaras av att lönesumman växer snabbare igen tack vare starkare

efterfrågan på arbetsmarknaden. Under prognosens sista två år ökar lönesumman gradvis mindre då konjunkturen närmar sig ett normalläge.

Kapitalskatterna ökar svagt i år

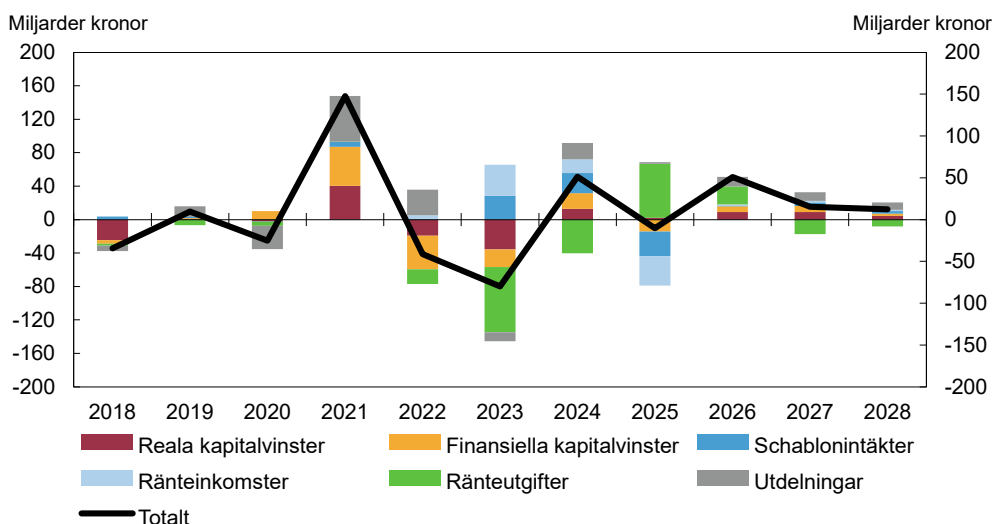
Hushållens kapitalskatter beräknas minska med 4 miljarder kronor i år. Det beror framför allt på att de finansiella kapitalvinsterna minskar till följd av en svag utveckling på börsen. Även regeländringar bidrar till att sänka intäkterna.

Utdelningsinkomsterna ökade betydligt under 2024, vilket i huvudsak beror på högre utdelningar inom fåmansaktiebolag. Dessa fortsätter inte att öka men ligger kvar på en hög nivå.

Lägre räntor medför lägre intäkter från inkomsträntor. Schablonintäkterna är lägre eftersom schablonräntan, som beror på statslåneräntan föregående år, har fallit. Därutöver beräknas de minska ytterligare i år till följd av införandet av en skattefri grundnivå på investeringssparkonton.

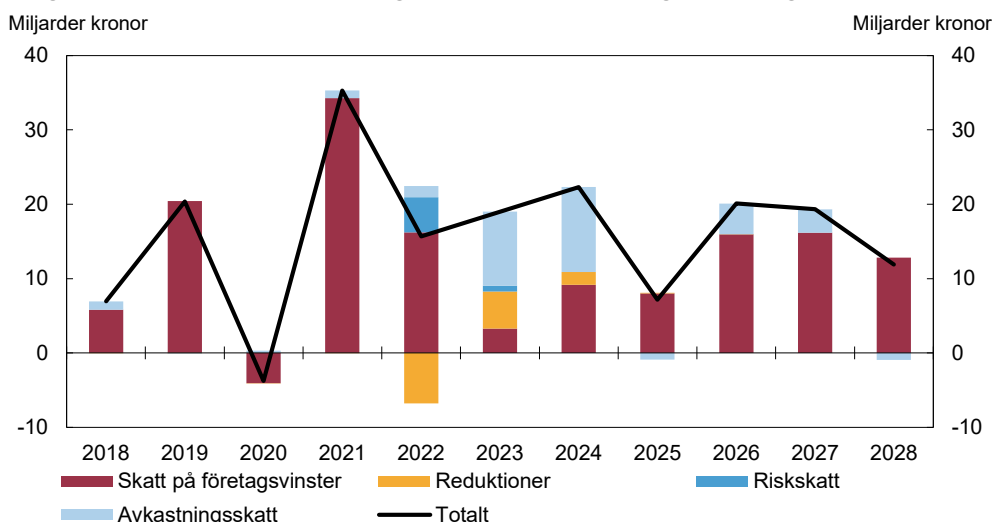
Intäktsminskningen motverkas till stor del av att hushållens ränteutgifter, och därmed ränteavdragen, också blir lägre. Ränteavdragen minskar dels för att utlåningsräntorna faller, dels för att avdragsrätten för vissa lån tas bort.

Diagram 4 Årlig utveckling av hushållens kapitalskatter

Källa: Skatteverket och ESV

Bolagens kapitalskatter utvecklas svagt i år, vilket främst beror på att avkastningsskatten minskar. Skatten påverkas av statslåneräntan med ett års eftersläpning och statslåneräntan var i fjol lägre än 2023. Skatt på företagsvinster växer lite långsammare i år när efterfrågan i ekonomin inte riktigt tar fart, samtidigt som bankernas resultat väntas minska. Som andel av BNP ökar skatt på företagsvinster ändå lite i år. Nästa år ökar bolagens kapitalskatter snabbare igen. Skatt på företagsvinster ökar mer när aktiviteten i ekonomin tar fart och avkastningsskatten ökar igen eftersom statslåneräntan i år väntas bli högre än i fjol.

Diagram 5 Intäkter från bolagens kapitalskatter, årlig utveckling

Källa: Skatteverket och ESV

Utvecklingen av momsintäkterna tilltar

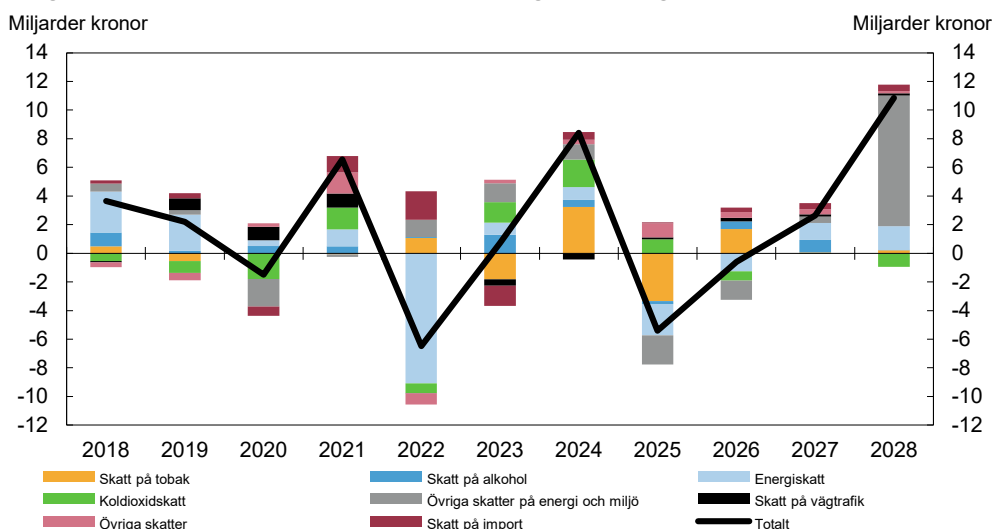
I år tilltar ökningen av intäkterna från mervärdesskatten då hushållens konsumtion växer snabbare än förra året och bostadsinvesteringarna inte sjunker längre, som de gjort de senaste två åren. Momsintäkterna från den offentliga sektorn ökar starkt i år, främst till följd av att de statliga investeringarna ökar. Momsintäkterna från offentlig sektor påverkar dock inte det finansiella sparandet eftersom de är avdragsgilla.

Nästa år förväntas utvecklingstakten för momsintäkterna tillta när hushållens konsumtion stärks ytterligare och bostadsinvesteringarna ökar tydligt efter tre magra år. Momsintäkterna från offentlig sektor visar även nästa år på en stark ökning, återigen drivet av investeringarna. Momsintäkterna ökar sedan ungefär lika mycket 2027 då hushållens konsumtion och bostadsinvesteringarna fortsatt visar på en bra utveckling. Under prognoshorisontens avslutande år mattas ökningen av momsintäkterna av när konjunkturen är tillbaka i ett normalläge.

Regeländringar sänker punktskatterna

I år träder ett antal regeländringar i kraft som sänker punktskatterna. Energiskatten på bensin och diesel sänktes den 1 januari och kommer att sänkas ytterligare den 1 juli. Därutöver avskaffas skatten på flygresor den 1 juli, vilket tillsammans med lägre intäkter från EU:s handel med utsläppsrätter ger ett negativt bidrag från Övriga skatter på energi och miljö i år. År 2028 väntas intäkterna öka mycket, som en följd av att EU:s nya system för handel med utsläppsrätter träder i kraft.⁵ Intäkterna från tobaksskatten ökade kraftigt i slutet av 2024 till följd av bunkring innan skattesatserna för vissa produkter höjdes i januari 2025. I år blir intäkterna från tobaksskatten lägre, men de förväntas sedan öka under 2026 vilket till viss del kompenserar för de minskande energi- och koldioxidskatterna. Sammantaget minskar punktskatterna något jämfört med 2025. Åren därefter beräknas de öka, i huvudsak drivet av energiskatten och det ovan nämnda nya systemet för handel med utsläppsrätter.

⁵ Handeln inom ETS 2 – EU:s utsläppsrättshandelssystem för vägtransporter, byggnader och ytterligare sektorer, startar 2027 men de första intäkterna periodiseras till 2028.

Diagram 6 Punkt- och importskatter, årlig utveckling

Anm.: Exkl. elstöden, som registrerades som en flaskhalsintäkt år 2022 och 2023.

Källa: Skatteverket och ESV

Faktaruta Indexering av punktskatter

Vissa punktskatter är indexerade med konsumentprisindex, KPI. Detta innebär att skattesatsen för dessa skatter varje år (t) automatiskt räknas upp med KPI-utvecklingen mellan juni (t-2) och juni (t-1). Syftet med att KPI-indexera punktskatter är att dessa ska realvärdessäkras. Det vill säga att skattenivån, och därmed skattens styrande funktion, inte ska urholkas över tid.

Utöver detta tillämpas även för vissa punktskatter en förstärkt indexering, så kallad BNP-indexering. Detta innebär att 2 procentenheter adderas till den KPI-utveckling som beskrevs i stycket ovan. Syftet med att även BNP-indexera punktskatter är att miljöskadlig konsumtion kan väntas öka i takt med att ekonomin växer. Om det finns en koppling mellan konsumtion och BNP-utveckling minskar miljöskattens styrande funktion om inte skattenivån även beaktar genomsnittlig BNP-utveckling.

Riksdagen kan besluta att indexeringen för en eller flera punktskatter under ett enskilt år, delar av ett år eller flera år ska utgå. Detta är något som har skett vid flertalet tillfällen, till exempel har riksdagen genom olika beslut låtit den förstärkta indexeringen av drivmedelsskatterna vara pausad sedan halvårsskiftet 2019.

För följande punktskatter ingår i normalfallet ett indexeringsförfarande för fastställande av skattesatser i lagstiftningen: energiskatt, koldioxidskatt, skatt på naturgrus, skatt på avfall, kemikalieskatt och skatt på flygresor. De punktskatter som i normalfallet har ett förstärkt indexförfarande är energi- och koldioxidskatt på drivmedel. Från 2024 till 2026 görs avsteg från indexeringen, vilket framför allt påverkar intäkterna från energiskatt på bensin och diesel.

Inkomsterna på statens budget fortsätter att öka

Statens skatteinkomster ökar mer än skatteintäkterna i år, eftersom periodiseringarna blir positiva i stället för kraftigt negativa som förra året. Nästa år ökar statens skatteinkomster något mindre än statens skatteintäkter eftersom periodiseringarna då blir svagt negativa. Att periodiseringarna sammantaget blir positiva i år beror bland annat på att betalningsförskjutningarna till andra sektorer är mindre. Till exempel

beräknas skillnaden mellan förskottet och den slutliga skatten, det vill säga slutregleringen, som betalas via staten till kommunsektorn bli mindre än 2023 och 2024, då förskottsinbetalningarna åren innan var betydligt mindre än den slutliga skatten.

De övriga inkomsterna blir mindre negativa i år än förra året, vilket medför att statens totala inkomster ökar mer än skatteinkomsterna. Det beror främst på högre bidrag från EU då Sverige förväntas få den första inbetalningen från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens.⁶ Även utdelningarna från statens aktier blir högre, främst beroende på extra utdelningar från Apoteket AB och Svensk Exportkredit AB. Det motverkas av att statens försäljningsinkomster blir något lägre än i fjol. Nästa år blir övriga inkomster ungefär lika negativa som i år, bland annat till följd av att bidrag från EU beräknas komma in på samma nivå.

Tabell 4 Statens skatteinkomster och totala inkomster

Miljoner kronor

Utveckling av skatteintäkter	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Statens skatteintäkter	1 292	1 323	1 357	1 360	1 455	1 525	1 595
Periodiseringar	16	-5	-26	9	-2	18	5
Statens skatteinkomster	1 308	1 318	1 331	1 369	1 453	1 543	1 600
Övriga inkomster	-22	-75	-59	-46	-51	-72	-85
Totala inkomster	1 286	1 243	1 273	1 324	1 402	1 471	1 515

Källa: Skatteverket och ESV

Faktaruta Den offentliga sektorns skatteintäkter och inkomster på statens budget

Skillnaden mellan skatteintäkter och skatteinkomster är att intäkter ska redovisas på det år som de avser, oavsett när de betalats in. Man säger att de är periodiserade. Skatteinkomster däremot avser skatt som betalas in under ett kalenderår, de är alltså kassamässiga. Periodiseringen av skatter underlättar analysen av hur utvecklingen i ekonomin och regeländringar m.m. påverkar skatteintäkterna, men medför att utfallet fastställs först i april två år efter inkomståret. År 2024 är därför fortfarande ett prognosår.

I det finansiella sparandet redovisas den offentliga sektorns skatteintäkter, dvs. såväl statens som kommunsektorns skatteintäkter samt ålderspensionssystemet. I budgetsaldot redovisas i stället enbart statens skatteinkomster.

Inkomsterna på statens budget består av statens skatteinkomster och övriga inkomster. De övriga inkomsterna består till största delen av avräkningar som görs för att kompensera statliga myndigheter, kommuner och regioner för inbetald mervärdesskatt. Övriga inkomster är därmed negativa de flesta år och statens skatteintäkter, där all mervärdesskatt ingår, är därför i regel större än statens totala inkomster. I övriga inkomster ingår även bl.a. inkomster av statens verksamhet, statliga pensionsavgifter, bidrag från EU samt försäljningsinkomster.

⁶ I december 2024 skickade regeringen en första betalningsansökan till EU. Ansökan omfattar framför allt åtgärder som genomfördes 2020–2022 och uppgick till drygt 18 miljarder kronor. En andra betalningsansökan som omfattar åtgärder som genomfördes under huvudsakligen 2023–2024 antas skickas under hösten, och inbetalningarna avseende den ansökan väntas komma under 2026. Sammantaget antas knappt 20 miljarder kronor att inbetalas under 2026.

Utgifter

De takbegränsade utgifterna ökar mycket i år, till stor del till följd av utgiftsökningarna i budgetpropositionen för 2025 och en extra ändringsbudget som lämnades under våren. Det är fortsatta tillskott till försvaret som står för de största ökningarna. De totala utgifterna ökar mindre än de takbegränsade utgifterna i år, bland annat eftersom de var tillfälligt höga förra året till följd av kapitaltillskottet till Riksbanken. Både de totala utgifterna och de takbegränsade utgifterna fortsätter att öka hela prognosperioden.

Stora utgiftsökningar inom försvaret bidrar till att de takbegränsade utgifterna ökar mycket i år

De takbegränsade utgifterna⁷ ökar med 93 miljarder kronor i år, vilket är en relativt stor ökning historiskt sett. Det beror bland annat på de utgiftsökningar som beslutats för 2025. Fortsatta satsningar inom Försvar och samhällets krisberedskap inklusive militärt stöd till Ukraina svarar för drygt 47 procent av utgiftsökningen. Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget⁸ står för en femtedel och ökningen beror till största del på höjt inkomstindex. Utgifterna för Kommunikationer ökar mycket och det är stora infrastrukturprojekt, främst inom väg och järnväg, som driver kostnadsutvecklingen. Även utgifterna inom Rättsväsendet fortsätter att öka då ytterligare medel tillförs för att stärka rättskedjan.

Myndigheternas förvaltningsanslag ökar mycket i år eftersom anslagen skrivs fram med pris- och löneutvecklingen i ekonomin med viss eftersläpning.

Utgifterna stiger för Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning, där sjukpenningen står för den största ökningen. Det förklaras främst av högre ersättningsnivåer till följd av högre löner. Utgifterna för Avgiften till Europeiska unionen ökar i år, vilket främst beror på ökad EU-budget men även en högre eurokurs i slutet av 2024 jämfört med 2023 påverkar. Sveriges bidrag för innevarande år påverkas av eurokursen i slutet av året innan. Även utgifterna för Utbildning och universitetsforskning samt Studiestöd blir större i år, då bland annat utgifterna för Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet samt Omställningsstudiestödet ökar.

Det finns även utgiftsområden som minskar. Utgifterna inom Internationellt bistånd blir lägre. Biståndsramen i budgeten är densamma som förra året, men kostnader inom andra utgiftsområden som räknas som bistånd ökar och därmed minskar utgifterna för Internationellt bistånd. Utgifterna för Skatt, tull och exekution blir lägre, vilket beror på de tillfälliga utbetalningarna som gjordes förra året på anslaget Kompensation förhöjt grundavdrag födda 1957. Utgifterna inom Klimat, miljö och natur blir lägre, främst på grund av att Klimatbonusen har tagits bort. De sista bidragen betalades ut under 2024.

⁷ Utgiftsområden (exklusive UO26) i statens budget och Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget.

⁸ För information om ålderspensionssystemet, se avsnittet Finansiellt sparande och budgetsaldo.

Mindre ökningar av de takbegränsade utgifterna kommande år

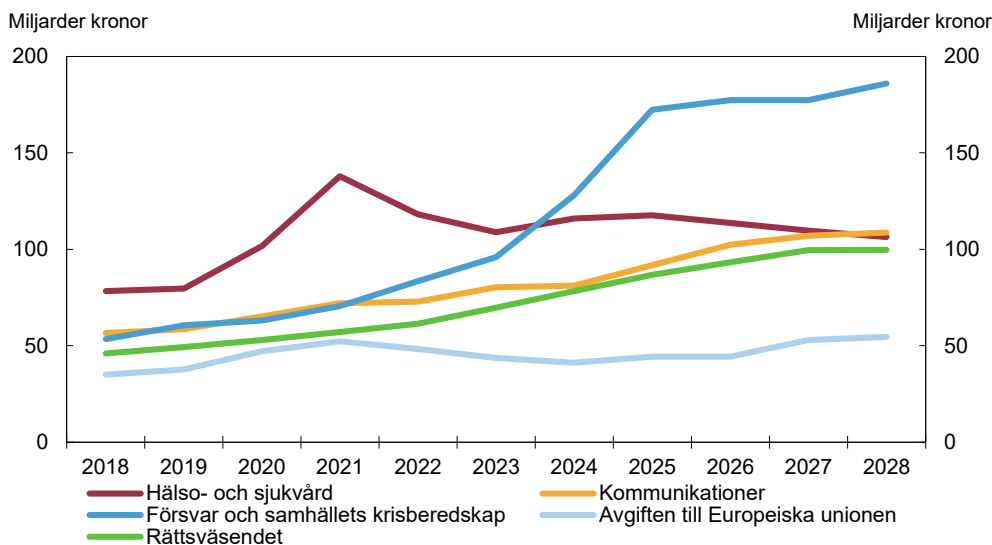
Nästa år ökar de takbegränsade utgifterna med 19 miljarder kronor.

Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget står för nästan hälften av ökningen medan försvarsutgifterna står för en dryg fjärdedel. Fortsatta satsningar på rättsväsende och kommunikationer bidrar också till utgiftsökningen.

Utgifterna för Hälsovård, sjukvård och social omsorg samt Ekonomisk trygghet vid ålderdom minskar nästa år. Detta beror bland annat på lägre utgifter för Bidrag till folkhälsa och sjukvård samt lägre utgifter för garantipensionen. Även utgifterna för Arbetsmarknad och arbetsliv blir lägre då bland annat antalet öppet arbetslösa minskar.

Åren 2027 och 2028 blir ökningen av utgifterna lite större än 2026. Ålderspensionssystemet står för den största ökningen dessa år. Även utgifterna för EU-avgiften ökar efter att ha stått stilla mellan 2025 och 2026. Utgifterna inom försvaret ökar inte 2027 vilket förklaras av att anslaget om stöd till Ukraina upphör. Andra anslag till försvaret fortsätter däremot att öka relativt mycket både 2027 och 2028. Flera utgiftsområden ökar måttligt eller minskar 2027 och 2028. ESV:s prognosmetod leder vanligtvis till att utgifterna ökar svagt i slutet av prognosperioden och minskar något som andel av BNP. Det beror på att det inte ingår någon ytterligare finanspolitik i beräkningarna utöver den som regeringen aviserat eller föreslagit i propositioner.⁹

Diagram 7 Utgifter inom några utvalda utgiftsområden

Utgifterna för rättsväsendet fortsätter att öka

Utgifterna inom utgiftsområdet Rättsväsendet ökar snabbt under prognosperioden. Från 2018 till 2028 beräknas utgifterna mer än fördubblas. Inom området är Polismyndighetens anslag det största och står för drygt hälften av utgifterna.

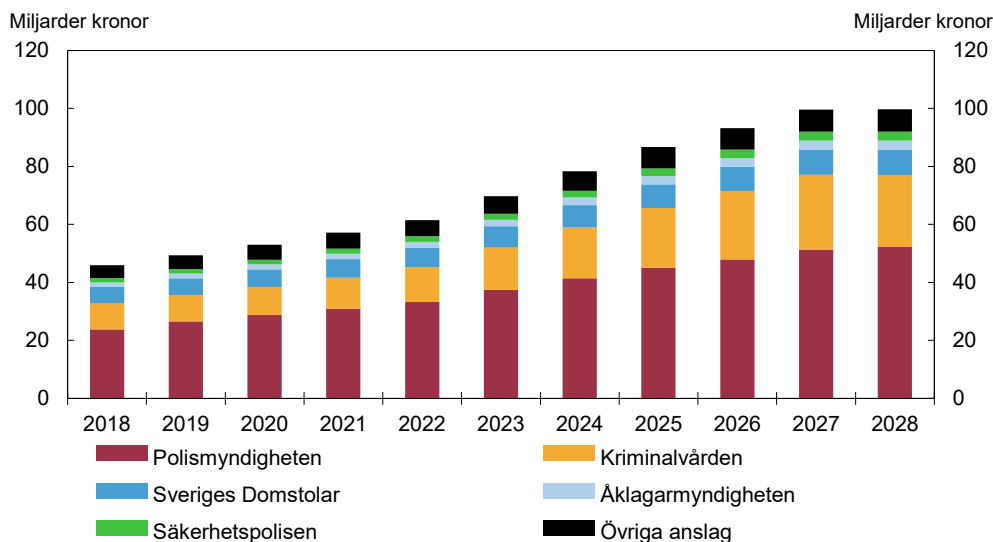
För att stärka rättsväsendets brottsbekämpande förmåga har framför allt Polismyndigheten och Kriminalvården fått höjda anslag under flera år och fortsätter att få det. Kommande år ska bland annat fler personer anställas inom Polismyndigheten med målet att polistätheten ska öka och motsvara minst genomsnittet inom EU. Inflödet av klienter till Kriminalvården fortsätter att öka

⁹ För mer information om ESV:s beräkningsmetod, se metodrutin i början av rapporten.

samtidigt som häktes- och verkställighetstiderna blir längre. En expansion planeras för att kunna möta de ökade behoven, vilket leder till ett ökat personalbehov och behov av ökade resurser för bland annat lokaler. Även andra delar av rättskedjan såsom Åklagarmyndigheten, Sveriges Domstolar och rättsliga biträden stärks för att klara ett ökat tryck när fler mål och ärenden ska avgöras.

Den omvärldsutveckling som skett de senaste åren ställer högre krav på Säkerhetspolisens förmåga att skydda Sverige från olika typer av hot. Anslaget för säkerhetspolisen har ökat under flera år och fortsätter att göra det under hela prognosperioden.

Diagram 8 Utgifter Rättsväsendet

Källa: ESV

Stärkt försvarsförmåga och stöd till Ukraina ger stora utgiftsökningar

De senaste åren har utgifterna inom utgiftsområdet Försvar och samhällets beredskap ökat kraftigt i syfte att öka försvarets operativa förmåga. Enligt den senaste totalförsvarspropositionen för 2025-2030 planeras fortsatt förstärkning och utökning av det militära och civila försvaret och utgifterna förväntas fortsätta att öka mycket.

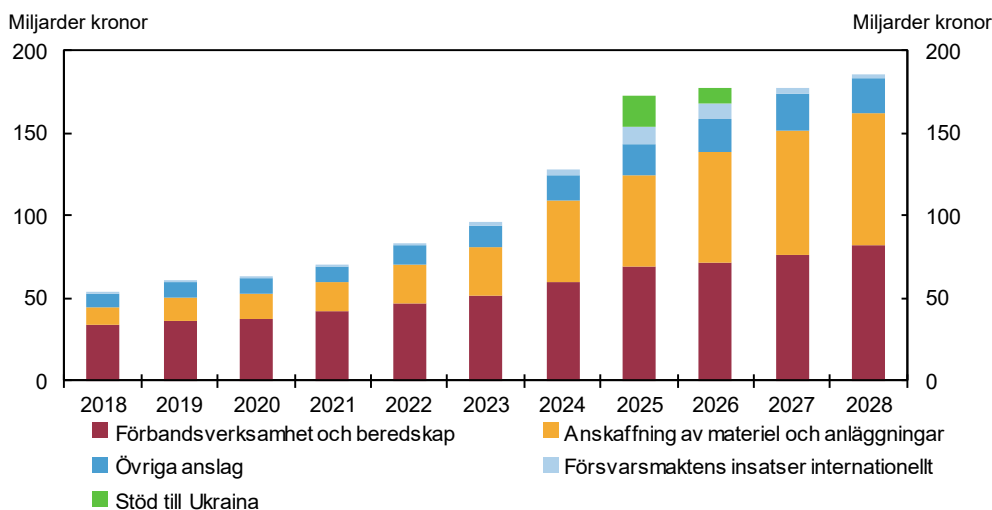
Utgifterna för Anskaffning av materiel och anläggningar har nästan fördubblats under de senaste två åren. Under anslaget finns utgifter för anskaffning av försvarsmateriel i enlighet med fastställd investeringsplan. I vårändringsbudgeten föreslås utökad bemyndigande att tidigarelägga införskaflande av försvarsmateriel om möjlighet finns, så kallat läglighetsköp. Det ökar utgifterna ytterligare de kommande åren. Förutom den pågående utbyggnaden av försvaret ökar utgifterna mycket i år och kommande år när Sverige återanskaffar försvarsmateriel som har skänkts till Ukraina.

Utgifterna på anslaget Förbandsverksamhet och beredskap har ökat successivt och fortsätter öka. Under anslaget finns utgifter för utbildnings- och övningsverksamhet samt beredskapsuppgifter som ökar i takt med att verksamheten växer. Dessutom har utgifterna under anslaget ökat den senaste tiden på grund av stöd till Ukraina och till följd av Sveriges medlemskap i Nato.

Utgifterna ökar tillfälligt i år och nästa år till följd av avsättning av medel för den så kallade Ukrainaramen, som i statsbudgeten delvis finns under anslaget Stöd till Ukraina. I takt med att beslut om stöd tas omfördelas medel till andra anslag. Ett anslag som har stora utgiftsökningar i år och nästa år efter att ha tilldelats medel från

Ukrainaramen är Försvarsmaktens insatser internationellt. Utgiftsökningen avser framför allt upphandling av försvarsmateriel för donation till Ukraina. När Ukrainaramen upphört uteblir utgiftsökningen på utgiftsområdet för att återigen öka 2028.

Diagram 9 Utgifter Försvar och samhällets beredskap

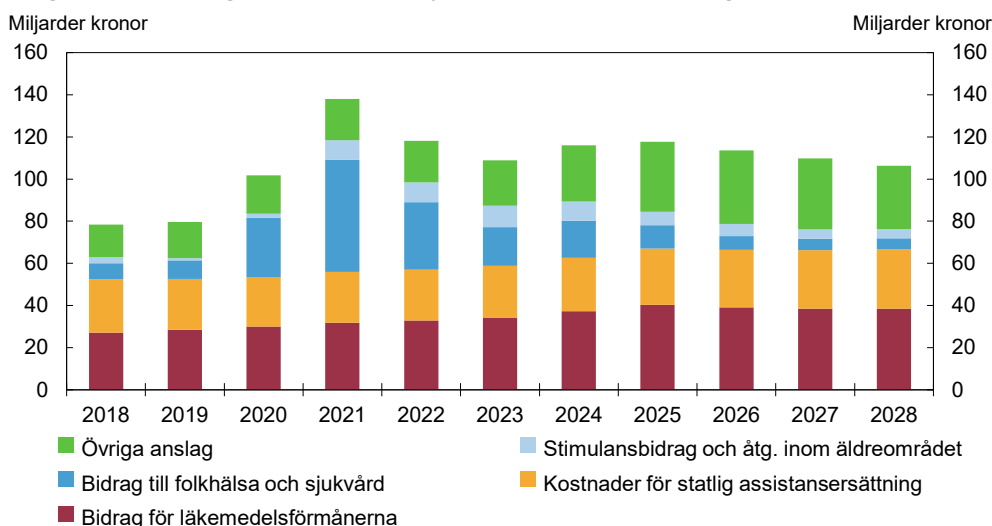

Källa: ESV

Utgifterna inom hälsa och sjukvård minskar framöver

Utgifterna inom hälso- och sjukvård ökar något 2025 jämfört med 2024. Det förklaras bl.a. av förslag i vårändringsbudgeten för 2025 och tidigare beslut i budgetpropositionen. I vårändringsbudgeten föreslås bland annat satsningar inom psykiatrisk vård där medel tillförs ökad tillgänglighet inom vuxen- och barnpsykiatri samt ökade medel till Statens institutionsstyrelse i syfte att öka antalet tillgängliga platser på särskilda ungdomshem. Därutöver föreslås ytterligare medel för att täcka allt högre utgifter för kommunernas placeringar inom den sociala barn- och ungdomsvården. Ökningen 2025 förklaras också av högre kostnader inom läkemedelsförmånerna som följer överenskommelsen mellan regeringen och Sveriges kommuner och regioner (SKR).

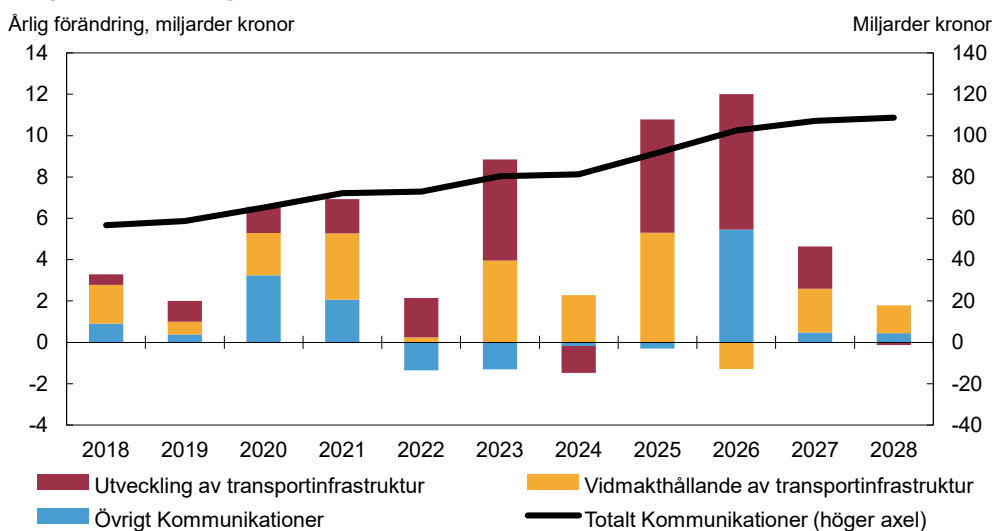
Utgifterna inom hälso- och sjukvård väntas minska både 2026 och 2027. Minskningen beror framför allt på att tillfälliga åtgärder upphör, däribland sektorsbidraget till regionerna och insatser för förlossningsvård och kvinnors hälsa. Justeringar i högkostnadstrappan för läkemedel medför också att utgifterna väntas minska framöver. Från 2026 och framåt planeras dock för ett förstärkt högkostnadsskydd för äldre inom tandvården som uppgår till drygt 3,4 miljarder kronor per år, vilket motverkar minskningen på utgiftsområdet.

Diagram 10 Utgifter Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Källa: ESV

Transportinvesteringar fortsätter att höja utgifterna inom området Kommunikationer

Kommunikationsutgifterna har ökat under lång tid och väntas fortsätta att öka åren framöver. Samtidigt begränsas fortsatt möjligheten att genomföra projekt på utsatt tid av ökade kostnader för (och i vissa fall brist på) bland annat insatsvaror, bränsle och personella resurser. Stora infrastrukturprojekt, särskilt inom väg och järnväg, driver utgiftsutvecklingen. I den nya infrastrukturpropositionen, där regeringen sätter ramarna för den kommande tolvårsperiodens utveckling av transportinfrastrukturen, föreslås en höjning av investeringsanslagen med totalt 6 miljarder kronor 2026 och 8 miljarder kronor 2027.

Diagram 11 Utgifter Kommunikationer

Källa: ESV

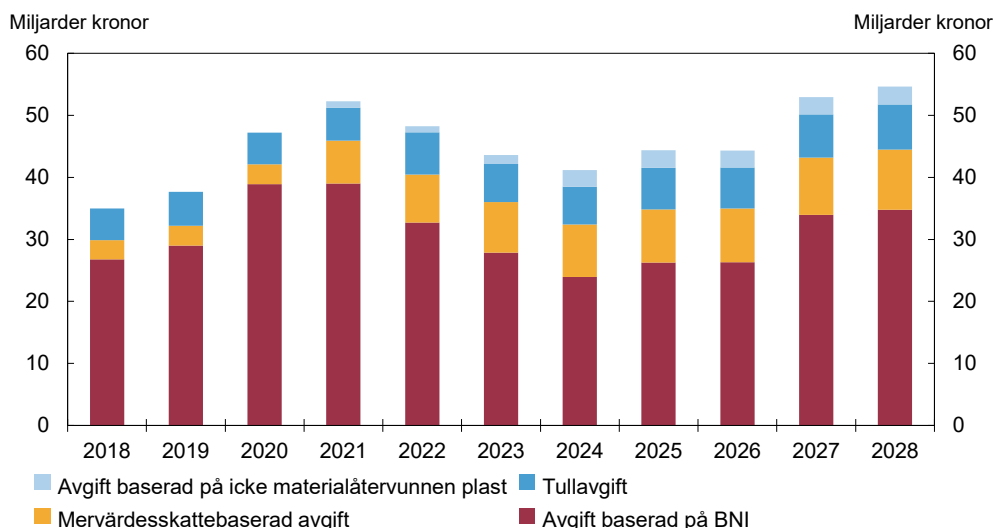
EU-avgiften ökar efter att ha minskat flera år

Utgifterna för Avgiften till Europeiska unionen ökar i år med 3 miljarder kronor. Det är första gången på fyra år som utgifterna ökar. Ökningen är en kombination av en

större EU-budget och en högre eurokurs i slutet av 2024 jämfört med slutet av 2023¹⁰. Nästa år är utgifterna nästintill oförändrade mot i år. Vi räknar med att EU-budgeten ökar nästa år och att Sveriges avgift därmed kommer att höjas. Men det motverkas av att Sverige får en återbetalning från för höga avgifter tidigare år. Varje år granskar EU-kommissionen tidigare års inbetalningar för att se huruvida något land betalat in för mycket eller för lite, och Sverige väntas få tillbaka 4 miljarder kronor 2026. År 2027 antas utgifterna för Sveriges avgift till Europeiska unionen öka med knappt 9 miljarder kronor. Ökningen beror dels på ökad EU-budget, dels på att utgifterna är tillfälligt låga 2026 på grund av återbetalningen.

Avgiften till Europeiska unionen består av fyra olika delar. Avgiften baserad på bruttonationalinkomsten (BNI), där även Sveriges rabatt ingår, är den största delen och den som fluktuerar mest. Storleken på EU:s utgifter och eurokursen är två av de främsta anledningarna till att avgiften varierar mellan åren. Även tidpunkten för när Sverige fått sin rabatt har påverkat storleken på utgifterna. EU:s långtidsbudget sträcker sig över en period på sju år.¹¹ Vid nya långtidsbudgetar har det ibland tagit tid innan EU-budgeten blivit godkänd. Det har då inneburit att Sverige inte fått sin rabatt direkt och således fått dubbel rabatt året efter.

Diagram 12 Avgiften till Europeiska unionen

Källa: ESV

De totala utgifterna ökar betydligt mindre än de takbegränsade utgifterna i år

I de totala utgifterna ingår, till skillnad från de takbegränsade utgifterna, alla utgiftsområden, dvs. även statsskuldräntorna. Riksgäldens nettoutlåning och en kassamässig korrigeringspost¹² ingår också men däremot inte Ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten.

I år ökar de totala utgifterna med 40 miljarder kronor, vilket är en mindre ökning än för de takbegränsade utgifterna. Att ökningen är mindre för de totala utgifterna beror dels på att den stora ökningen inom Ålderspensionssystemet inte ingår, dels på att både Kassamässig korrigerering, Riksgäldens nettoutlåning och Statsskuldräntor m.m. minskar. Förra året fick Riksbanken ett kapitaltillskott som redovisades på ett nytt

¹⁰ För Avgiften till Europeiska unionen används slutkursen av eurokursen året innan. Att eurokursen har haft en ökande effekt på utgifterna 2025 innebär således att slutkursen 2024 var högre än slutkursen 2023.

¹¹ EU:s nuvarande långtidsbudget gäller åren 2021–2027.

¹² Kassamässig korrigerering är en restpost på statens budget. Läs mer om den i Utfallet för statens budget 2024, sid 135 på esv.se.

anslag under utgiftsområdet för statsskuldräntor. Eftersom kapitaltillskottet var tillfälligt innebär det att de totala utgifterna för Statsskuldräntor m.m. minskar i år. De faktiska räntebetalningarna på statsskulden ökar däremot i år då Riksgälden betalar ut inflationskompensation i samband med att en realobligation förfaller.

Nästa år ökar de totala utgifterna med 19 miljarder kronor, varav Riksgäldens nettoutlåning ökar med 17 miljarder kronor. Det beror främst på att vi inte räknar med att det blir någon ytterligare ökning av inlåningen på Svenska kraftnäts konto.

De totala utgifterna ökar snabbare 2027, av samma anledning som de takbegränsade utgifterna. Ålderspensionssystemet vid sidan av statsbudgeten ingår inte men både Kassamässig korrigerig, Riksgäldens nettoutlåning och Statsskuldräntor m.m. väntas öka. Svenska kraftnät väntas minska sin inlåning i Riksgälden och Resolutionsreserven väntas ha nått målnivån om 3 procent av de garanterade insättningarna. Någon avgift behöver därför inte betalas in, vilket ökar nettoutlåningen. För 2028 ökar ränteutgifterna mycket då ett äldre realobligationslån förfaller. Lånet gavs ut redan 1999, vilket innebär att utbetalningen av inflationskompensation i samband med förfallet blir stor. Riksgäldens nettoutlåning minskar bland annat för att bankerna då åter måste betala in resolutionsavgifter.

Faktaruta Riksgäldskontorets nettoutlåning

Riksgäldskontorets nettoutlåning är en post på budgetens utgiftssida som har stor betydelse för budgetsaldot. Den utgörs av nettot av ut- och inbetalningar i Statens internbank, det vill säga nettoförändringen av alla lån och kontobehållningar under en viss period. Posten ligger utanför de 27 utgiftsområdena i statens budget och omfattas inte av utgiftstaket. Nettoutlåningen innehåller både löpande statliga betalningar och tillfälliga poster. De senare beslutas ofta med kort varsel och är därför svårprognostiserade. En ökad nettoutlåning kan bero på en ökad utlåning eller en minskad inlåning och tvärtom.

Riksgäldskontorets nettoutlåning påverkar budgetsaldot och statsskulden fullt ut med de kassamässiga beloppen.

De senaste åren har nettoutlåningen i hög grad påverkats av återbetalningen av Riksbankens lån i Riksgälden, samt av flaskhalsinkomster som har kommit in till Svenska kraftnäts konto i Riksgälden.

Andra poster som påverkar nettoutlåningen är bland annat studielån som finansieras med lån i Riksgäldskontoret, infrastrukturlån till Trafikverket samt resolutionsavgifter som betalas in av banker för att bygga upp en fond för att finansiera de åtgärder som staten kan behöva vidta för att stödja det finansiella systemet.

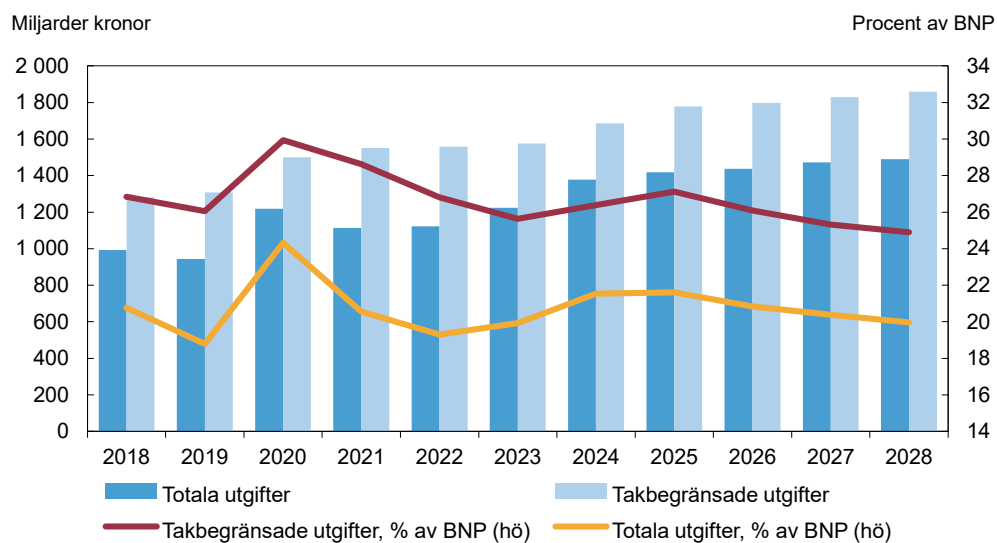
Utgiftskvoten sjunker hela prognosperioden

Utgiftskvoten, det vill säga de totala utgifterna som andel av BNP, blir 21,6 procent i år. Det är en liten ökning jämfört med föregående år.

Utgiftskvoten för de takbegränsade utgifterna ökar mer, från 26,4 procent 2024 till 27,1 procent i år. Kvoten ökar mer då de takbegränsade utgifterna ökar kraftigt i år. Båda kvoterna sjunker de kommande åren, främst eftersom det inte ingår någon

ytterligare finanspolitik i beräkningarna utöver det som är beslutat av riksdagen. Det innebär att det sker en automatisk budgetförstärkning¹³.

Diagram 13 Utgifter på statens budget

Källa: ESV

¹³ För mer information om ESV:s beräkningsmetod, se metodrutan i början av rapporten.

Finansiellt sparande och budgetsaldo

Den offentliga sektorns finansiella sparande visar ett underskott på 90 miljarder kronor i år, vilket till stor del förklaras av lågkonjunkturen. Underskottet är störst i staten. I kommunsektorn stärks sparandet betydligt i år men sektorn visar fortsatt underskott. Däremot väntas ett överskott i ålderspensionssystemet. Nästa år minskar underskottet i offentlig sektor till 24 miljarder kronor. Sparandet fortsätter sedan att stärkas och vänds till ett överskott 2027.

Fortsatt stort underskott i offentliga sektorns finansiella sparande i år som blir mindre nästa år

Den offentliga sektorns finansiella sparande visar ett underskott på 90 miljarder kronor i år. Det är en liten förbättring jämfört med förra året. Underskottet är störst i staten där sparandet försämras i år när inkomsterna utvecklas svagt medan utgifterna fortsätter att öka mycket. Däremot förbättras sparandet i kommunsektorn och underskottet blir mindre när utgifterna dämpas rejält. Ålderspensionssystemet bidrar med ett överskott alla prognosår, även om sparandet tillfälligt försämras något i år.

Underskottet i offentlig sektor blir betydligt mindre nästa år när framför allt sparandet i staten förbättras. Även om utgifterna ökar snabbare igen, då utgifterna i kommunsektorn blir större, ökar inkomsterna mer när aktiviteten i ekonomin tar fart. Åren därefter fortsätter sparandet att stärkas successivt då inkomsterna ökar i takt med BNP samtidigt som utgifterna ökar svagt, se metodrutan i början av rapporten.

Tabell 5 Finansiellt sparande i offentlig sektor

Miljarder kronor om inget annat anges

Offentliga sektorns finanser	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Totala inkomster	2 874	2 951	3 054	3 127	3 291	3 443	3 578
<i>procent av BNP</i>	49,4	48,0	47,8	47,7	47,7	47,7	47,9
Totala utgifter	2 816	3 003	3 150	3 217	3 315	3 418	3 515
<i>procent av BNP</i>	48,4	48,9	49,3	49,0	48,1	47,3	47,1
Finansiellt sparande i offentlig sektor	58	-52	-96	-90	-24	25	63
<i>procent av BNP</i>	1,0	-0,8	-1,5	-1,4	-0,3	0,4	0,8
Sparande i staten	21	-7	-71	-102	-35	7	56
Sparande i kommunsektorn	16	-60	-55	-16	-25	-23	-34
Sparande i ålderspensionssystemet	21	16	29	28	36	41	41

Källa: SCB och ESV

Sparandet i staten försämras i år till ett underskott på drygt 100 miljarder kronor

Underskottet i det finansiella sparandet i staten ökar med 31 miljarder kronor till 102 miljarder kronor i år. Det beror på att utgifterna ökar mer än inkomsterna, även om både inkomster och utgifter ökar betydligt långsammare än förra året. Om man bortser från kapitaltillskottet till Riksbanken på 25 miljarder kronor förra året är försämringen ännu större. Skatteintäkterna ökar svagt till följd av lågkonjunkturen, skattesänkningar och minskade intäkter från hushållens kapitalskatter. Utgifterna fortsätter att öka mycket, bland annat inom försvaret, rättsväsendet och

kommunikationer. Men vissa utgifter minskar jämfört med förra året, som utgifterna inom ekonomisk trygghet för föräldrar och barn samt internationellt bistånd.

Nästa år stärks sparandet. Skatteintäkterna ökar då betydligt snabbare när aktiviteten i ekonomin tar fart. Utgifterna för alla utgiftsområden på statens budget ökar samtidigt långsammare, främst eftersom det inte finns någon budget för 2026 än att ta hänsyn till. Utgifterna inom försvaret inklusive bistånd till Ukraina fortsätter att öka, men betydligt mindre än 2024 och 2025. Utgifterna för kommunikationer ökar ungefär lika mycket som i år. Samtidigt minskar vissa utgifter, exempelvis utgifterna för hälsovård, sjukvård och omsorg samt arbetsmarknad.

Åren 2027 och 2028 stärks sparandet då inkomsterna ökar ungefär i takt med BNP samtidigt som utgifterna ökar svagt i vår prognos. Dels upphör vissa tillfälliga åtgärder, dels finns det inte någon budget för de åren. Se metodrutan i början av rapporten.

Tabell 6 Inkomster och utgifter i staten

Miljarder kronor

Statens finanser	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Totala inkomster	1 533	1 538	1 579	1 595	1 691	1 767	1 840
<i>förändring i inkomster</i>	127	6	40	16	96	76	73
Skatter och sociala avgifter	1 308	1 324	1 354	1 360	1 455	1 525	1 595
Kapitalinkomster	50	31	34	31	34	34	32
Övriga inkomster	175	183	191	203	201	207	213
Totala utgifter	1 512	1 546	1 649	1 697	1 726	1 760	1 784
<i>förändring i utgifter</i>	70	34	104	47	29	34	24
Transfereringar och subventioner	929	921	985	989	969	969	968
Konsumtion	394	425	450	486	510	529	541
Investeringar	151	165	175	190	209	220	232
Övriga utgifter	38	35	40	32	38	41	42
Finansiellt sparande	21	-7	-71	-102	-35	7	56

Källa: SCB och ESV

Budgetsaldot visar något mindre underskott än det finansiella sparandet i år

Både det finansiella sparandet och budgetsaldot, som är två olika mått på sparandet i staten, visar ett underskott i år och nästa år. Skillnaderna mellan statens finansiella sparande och saldot på statens budget beror på olika avgränsningar i saldobegreppen, men även på olika sätt att periodisera inkomster och utgifter. I statens budget registreras inkomster och utgifter kassamässigt, det vill säga den period när in- eller utbetalningarna sker. I det finansiella sparandet registreras inkomsterna och utgifterna den period som in- eller utbetalningen avser. Sammantaget medför nettot av alla poster att underskottet i det finansiella sparandet blir 8 miljarder kronor större än i budgetsaldot i år. Det är en relativt liten skillnad historiskt sett. Nästa år blir skillnaden ännu mindre och underskotten blir ungefär lika stora enligt båda måtten.

I år försvagar periodiseringarna budgetsaldot. Samtidigt stärker avgränsningarna budgetsaldot något mer då inbetalningarna från EU ökar till följd av att Sverige väntas få de första inbetalningarna från EU:s facilitet för återhämtning och resiliens. Dessa inbetalningar påverkar däremot inte sparandet.

Nästa år blir det nästan ingen skillnad mellan måtten då periodiseringar av skatter och statskuldsräntor blir ungefär lika stora som effekten av olika avgränsningar.

Tabell 7 Statens budget i sammandrag samt bro mellan finansiellt sparande och budgetsaldo

Miljarder kronor

Bro mellan finansiellt sparande och budgetsaldo	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Finansiellt sparande	21	-7	-71	-102	-35	7	56
Avgränsningar	116	38	2	26	20	-7	-10
Periodiseringar	17	-14	-39	-19	-21	-2	-23
Övrigt	10	2	3	1	1	1	1
Budgetsaldo	164	19	-104	-94	-35	-2	24
Totala inkomster	1 286	1 243	1 273	1 324	1 402	1 471	1 515
Skatteintäkter	1 292	1 323	1 357	1 360	1 455	1 525	1 595
Periodiseringar	16	-5	-26	9	-2	18	5
Skatteinkomster	1 308	1 318	1 331	1 369	1 453	1 543	1 600
Övriga inkomster	-22	-75	-59	-46	-51	-72	-85
Totala utgifter	1 123	1 224	1 377	1 417	1 437	1 473	1 491
Utgiftsområden exklusive räntor	1 211	1 214	1 319	1 394	1 404	1 420	1 431
Statsskuld räntor	27	32	45	29	24	29	39
Kassamässig korrigerig	-5	-10	14	0	-2	0	0
Riksgäldens nettoutlåning	-111	-11	-2	-7	10	24	20

Källa: SCB och ESV

Faktaruta **Investeringar i försvarsmateriel påverkar statens budgetsaldo och sparande vid olika tidpunkter**

Försvarsutgifterna har ökat mycket de senaste åren. Vid beställning av militära investeringar i materiel påverkas statens budgetsaldo direkt när betalningen sker. I nationalräkenskaperna bokförs de emellertid först vid fysisk leverans.

Förskottsbetalningar av militärt materiel bokförs som en fordran på leverantören. På så vis uppstår en skillnad mellan hur dessa investeringar påverkar statens budget och statens finansiella sparande.

Ofta tar det flera år mellan förskottsbetalning och leverans vid denna typ av investeringar. Mellan 2014 och 2024 har det upparbetats ett förskott i staten på drygt 70 miljarder kronor, vilket bland annat avser utveckling och produktion av JAS 39 Gripen E och ubåt A26. Det är ett ovanligt stort upparbetat förskott och det är oklart när beställningarna kommer att registreras som investeringar i nationalräkenskaperna. När det väl sker kommer statens investeringar, och därmed BNP, höjas i nationalräkenskaperna. Samtidigt kommer det finansiella sparandet försvagas, allt annat lika.

För i år och de kommande åren finns beslut om nya omfattande inköp som alltså påverkar saldodirekt, men sparandet först i samband med leverans. Det är svårt att förutse när i tiden leveranserna kommer att ske, och därmed är det även osäkert hur stor nettoeffekten blir på sparandet under prognosperioden.

Eftersom förskotten har växt under lång tid och takten i anskaffning av materiel är hög har vi i nuvarande prognos gjort ett förenklat antagande om att stocken av materiel som inte levererats ökar med drygt 10 miljarder kronor per år under prognosperioden, vilket är ett genomsnitt av beloppen de tre senaste åren. Det innebär alltså att vi antar att det sker leveranser till ett lägre belopp än värdet på beställningarna som belastar budgeten varje enskilt år. Detta innebär i sin tur att det belopp som belastar sparandet är drygt 10 miljarder kronor lägre än de totalt anslagna medlen för varje enskilt år under prognosåren. Om leveranser sker i en betydligt högre

takt än de senaste åren finns det risk för att sparandet överskattas. Skulle t.ex. JAS-plan registreras som investering i nationalräkenskaperna under något av prognosåren kan sparandet bli betydligt sämre än i vår nuvarande bedömning.

Kommunsektorns sparande stärks i år men underskotten består

I år dämpas inkomstökningen i kommunsektorn då statsbidragen inte längre bidrar till att öka inkomsterna samtidigt som skatteintäkterna fortsätter att utvecklas långsamt. Trots det stärks sparandet då utgifterna växer långsammare än inkomsterna. Det är framför allt konsumtionsutgifterna som utvecklas svagare än på länge då kostnaderna för kommunernas pensioner minskar i år efter två år med höga pensionskostnader. Dessutom tvingas framför allt regionerna dra ner på konsumtionsutgifterna för att nå ett resultat i balans. I år förväntas också utgifterna för investeringarna att minska något efter två år med höga investeringsutgifter. Tillsammans gör det att kommunernas finansiella sparande stärks och underskottet blir betydligt lägre än i fjol.

Nästa år ökar underskottet i sektorn till följd av snabbare utgiftsökningar när konsumtionsutgifterna växer i en mer normal takt. Investeringarna bidrar åter till utgiftsökningen efter att ha minskat i år. Skatteinkomsterna utvecklas också snabbare än i år, men statsbidragen minskar när tillfälliga bidrag upphör, vilket håller nere inkomstökningen. Åren därefter väntas underskottet i kommunsektorn bestå.

Efter ett svagt resultat förra året blir resultatet i kommunsektorn som helhet starkare i år. Lägre pensionskostnader bidrar till ett bättre resultat för både regioner och kommuner. De två senaste åren har resultatutjämningsreserven till viss del använts för att upprätthålla konsumtionen och undvika kortsiktiga neddragningar. Vi bedömer att resultatutjämningsreserven inte utnyttjas i år.

Tabell 8 Inkomster och utgifter i kommunsektorn

Miljarder kronor

Kommunsektorns finanser	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Inkomster	1 360	1 417	1 488	1 526	1 569	1 618	1 660
<i>Förändring inkomster</i>	56	57	71	38	43	49	42
Skatter och avgifter	874	915	952	990	1 037	1 086	1 126
Statsbidrag ¹	275	262	287	286	275	267	261
Övriga inkomster	212	240	249	250	258	266	273
Utgifter	1 344	1 478	1 543	1 542	1 594	1 641	1 694
<i>Förändring utgifter</i>	65	133	65	0	51	48	53
Konsumtion	1 099	1 194	1 240	1 245	1 287	1 327	1 372
Investeringar	147	168	178	176	183	188	193
Övriga utgifter	98	115	124	122	124	126	128
Finansiellt sparande	16	-60	-55	-16	-25	-23	-34
Resultat	43	13	6	32	26	28	18

¹Statsbidrag enligt NR exklusive moms och inklusive kapitaltransfereringar.

Källa: SCB och ESV

Överskott i ålderspensionssystemets finansiella sparande under hela prognosperioden

I år försvagas sparandet i ålderspensionssystemet efter en kraftig förstärkning förra året. Det förklaras av att pensionsutbetalningarna ökar betydligt snabbare i år jämfört

med förra året till följd av att inkomstindex ökar snabbare. Även kapitalinkomsterna ökar mer än förra året. Det motverkas av en långsammare ökning av avgiftsinkomsterna, vilket sammantaget innebär att inkomsterna blir lägre än utgifterna i år och sparandet försämras.

Nästa år fortsätter avgiftsinkomsterna att öka i ungefär samma takt som i år, men tar ytterligare fart 2027. Lönesumman ökar i snabbare takt redan nästa år. Inkomsterna från avgifter följer lönesumman i ekonomin, även om samvariationen inte är perfekt år för år. Detta eftersom det kan vara eftersläpningar i utbetalningar av avgiftsinkomsterna till ålderspensionssystemet.¹⁴ Pensionsutbetalningarna ökar långsammare igen nästa år då ökningen av inkomstindex växlar ner. Både 2026 och 2027 ökar pensionsutbetalningarna långsammare än avgiftsinkomsterna vilket gör att avgiftsnettot blir mindre negativt båda åren. Trots ett negativt avgiftsnetto blir det ändå överskott i ålderspensionssystemets finansiella sparande. Det beror på att kapitalinkomsterna är högre än avgiftsnettot under hela prognosperioden.

Tabell 9 Inkomster och utgifter i ålderspensionssystemet

Miljarder kronor

Ålderspensionssystemets finanser	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Avgiftsinkomster	329	341	358	370	383	401	416
Pensionsutbetalningar	345	358	364	382	391	407	424
Avgiftsnetto	-16	-17	-6	-12	-8	-5	-8
Kapitalinkomster, netto	43	38	41	46	50	53	55
Förvaltningsutgifter m.m.	-6	-5	-6	-6	-6	-7	-7
Finansiellt sparande	21	16	29	28	36	41	41

Källa: SCB och ESV

¹⁴ De allmänna pensionsavgifterna som ingår i avgiftsinkomsterna hanteras numera kassamässigt istället för periodiserat, till följd av ändrade redovisningsprinciper i nationalräkenskaperna (NR).

Den offentliga skulden

Underskott i både staten och kommunsektorn innebär att Maastrichtskulden stiger till 35 procent av BNP i år. Nästa år fortsätter skulden att stiga, men en högre tillväxt i ekonomin innebär att den då sjunker i förhållande till BNP. Den konsoliderade statsskulden uppvisar samma mönster och stiger till strax under 18 procent av BNP i år. Därefter sjunker statsskulden i relation till BNP under resten av prognosperioden.

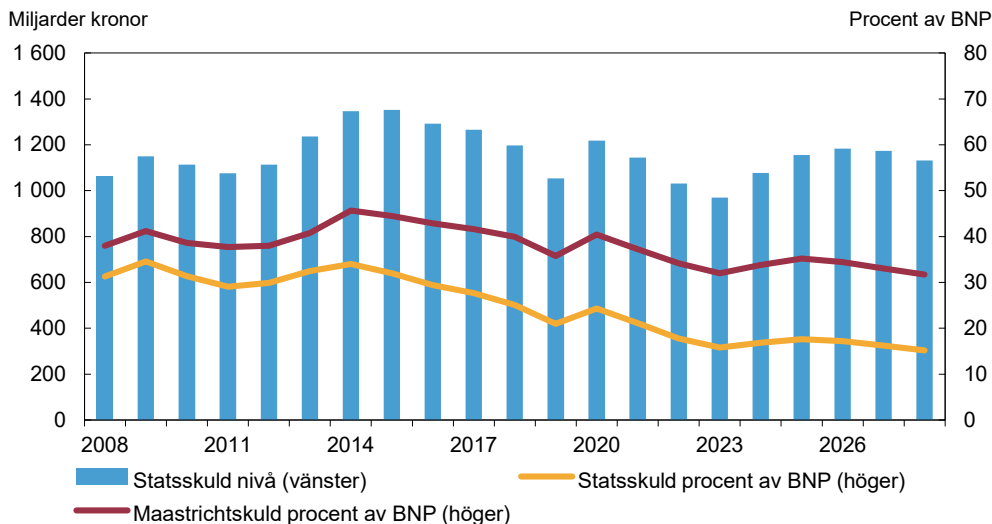
Maastrichtskulden stiger, men är fortsatt låg

Den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld (Maastrichtskulden) stiger i år. Det beror främst på att den svaga konjunkturen i kombination med åtgärder i budgeten för 2025 gör att skatteintäkterna växer långsamt samtidigt som utgifterna ökar relativt snabbt. Nästa år stiger skulden ytterligare, men ökningstakten avtar då konjunkturen återhämtar sig och utgifterna ökar långsamt eftersom vi inte räknar med någon ny finanspolitik utöver den som är beslutad eller aviserad. Mot slutet av prognosperioden sjunker skulden igen.

Skuldkvoten, det vill säga skulden i relation till BNP, stiger i år. Nästa år sjunker den igen och fortsätter sedan att sjunka under resten av prognosperioden. Även om kvoten ökar något i år så är Sveriges skuldkvot fortfarande betydligt lägre än genomsnittet bland EU-länderna¹⁵ och inom toleransintervallet för skuldankaret.

Statens del av skuldkvoten har minskat trendmässigt under den senaste tioårsperioden, men steg förra året och stiger ytterligare något i år, för att åter sjunka under resten av prognosåren. Kommunernas skuldkvot har i stället ökat de senaste åren. Den fortsätter att stiga även i år, men blir sedan relativt oförändrad under resterande prognosår.

Diagram 14 Statsskuld och Maastrichtskuld

Källa: Riksgälden, SCB och ESV

¹⁵ Den genomsnittliga skuldkvoten inom EU27 var 81,0 procent i slutet av 2024 enligt Eurostat. Endast fyra EU-länder har en lägre skuldkvot än Sverige (Estland, Bulgarien, Luxemburg och Danmark).

Statsskulden stiger i år och nästa år

Nivån på den konsoliderade statsskulden stiger i år och nästa år. I år stiger den även i förhållande till BNP, men sjunker under resten av prognosperioden. Såväl skulden som skuldkvoten är fortfarande historiskt låga.

Tabell 10 Statsskuldens förändring och nivå

Miljarder kronor om inget annat anges

Statsskuldens förändring och nivå	2024	2025	2026	2027	2028
Statsskuldens förändring	107	79	28	-9	-42
varav budgetsaldot (omvänt tecken)	104	94	35	2	-24
varav orealiserade valutakursdifferenser	2	-2	1	0	0
varav Riksgäldens förvaltningstillgångar	-16	-1	0	0	0
varav övriga skulddispositioner. m.m.	16	-13	-8	-11	-18
Konsoliderad statsskuld vid årets slut	1 077	1 155	1 183	1 174	1 132
<i>procent av BNP</i>	<i>16,8</i>	<i>17,6</i>	<i>17,2</i>	<i>16,2</i>	<i>15,2</i>

Källa: Riksgälden, SCB och ESV

Skuldkvoten steg förra året, och stiger även i år. BNP-tillväxten i löpande priser och skulddispositioner sänker kvoten, medan budgetsaldot bidrar till att höja den till följd av ett beräknat underskott i statsbudgeten. Nästa år sjunker skuldkvoten då underskottet i statsbudgeten blir lägre, samtidigt som bidraget från BNP-tillväxten ökar. I slutet av prognosperioden sjunker skuldkvoten snabbare då statsbudgeten vänder till överskott samtidigt som bidraget från BNP-tillväxten ligger kvar på ungefär samma nivå. De prognostiserade överskotten för 2027 och 2028 beror dock till stor del på ESV:s prognosmetod där vi inte gör några antaganden om ny finanspolitik.

Tabell 11 Dekomponering av statsskuldkvotens förändring

Procentenheter

Skuldkvotens förändring	2024	2025	2026	2027	2028
Skuldkvotens förändring	1,1	0,8	-0,5	-0,9	-1,1
varav bidrag från BNP-tillväxten	-0,6	-0,4	-0,9	-0,8	-0,5
varav bidrag från budgetsaldot	1,6	1,4	0,5	0,0	-0,3
varav bidrag från skulddispositioner m.m.	0,0	-0,2	-0,1	-0,2	-0,2

Källa: Riksgälden, SCB och ESV

Faktaruta Några olika skuldmått

Det finns flera olika sätt att mäta statlig eller offentlig skuldsättning. Nedan följer en kortfattad beskrivning av några vanligt förekommande mått.

Riksgälden redovisar den **okonsoliderade statsskulden**. Den består av alla Riksgäldens utestående skuldinstrument, oavsett vem som äger dem. Den visar alltså alla lån som Riksgälden tagit upp för statens räkning och kan, något förenklat, sägas vara summan av alla statens budgetsaldon genom tiderna.

Statsskulden bruttoredovisas, vilket innebär att skulder och tillgångar inom skuldförvaltningen redovisas var för sig. Riksgälden beräknar därför även den okonsoliderade skulden med avdrag för vissa finansiella tillgångar. Riksgälden kallar måttet **statens skuld inklusive vidareutlåning och förvaltningstillgångar**.

Några statliga myndigheter äger statspapper. I måttet **konsoliderad statsskuld** räknas dessa innehav bort¹⁶. Måttet ger en bättre bild av statens egentliga skuldsättning och används bland annat i budgetpropositionen, årsredovisning för staten och i ESV:s prognoser. Skillnaden mellan den konsoliderade och den okonsoliderade skulden består framför allt av Kärnavfallsfondens och Insättningsgarantifondens statspappersinnehav. Skillnaden (formellt kallad konsolideringsposten, eller elimineringsposten) var strax under 75 miljarder kronor, eller drygt 1 procent av BNP, i slutet av 2024. Konsolideringsposten redovisas av ESV.

Vid internationella jämförelser används ofta måttet **den offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld**, även kallad **Maastrichtskulden**. I måttet ingår hela den offentliga sektorns skulder, dvs. förutom staten även kommuner, regioner och ålderspensionssystemet. Eventuella skulder inom eller mellan de olika delsektorerna räknas bort. Måttet baseras på villkor i Maastrichtfördraget och används bland annat i bedömningen av EU-medlemsländernas offentliga finanser. Det formella EU-kravet är att skulden inte får överstiga 60 procent av BNP. Nära hälften av medlemsländerna avvek dock från målet i slutet av 2024.

Maastrichtskulden ligger också till grund för det skuldankare som ingår i det finanspolitiska ramverket sedan 2019. Enligt skuldankaret ska Sveriges skuld vara 35 procent av BNP med ett toleransintervall på +/- 5 procent. Maastrichtskulden redovisas av SCB.

---

¹⁶ Riksbankens innehav av statspapper räknas däremot inte bort eftersom Riksbanken inte tillhör staten enligt nationalräkenskaperna.

De budgetpolitiska målen

Det strukturella sparandet är på gränsen till en tydlig avvikelse i år. Nästa år är sparandet positivt men lägre än målnivån. Maastrichtskulden är i linje med skuldankaret i år men de kommande åren sjunker den. Kommunsektorns balanskravsresultat förbättras och det bedöms bli positivt under alla prognosår. Marginalen till utgiftstaket är stor alla år.

Strukturella sparandet är på gränsen för tydlig avvikelse i år

Det strukturella sparandet, det vill säga det finansiella sparandet justerat för påverkan från konjunkturen och engångseffekter, beräknas visa ett underskott på 0,2 procent av potentiell BNP i år. Det innebär att det ligger på gränsen till en tydlig avvikelse, som enligt ESV är 0,5 procentenheter under målnivån, det vill säga -0,17 procent. Maastrichtskulden ligger samtidigt i linje med skuldankaret. Nästa år visar det strukturella sparandet ett överskott, men det är lägre än målnivån. Maastrichtskulden sjunker de kommande åren men ligger inom toleransintervallet samtliga prognosår.

Tabell 12 Finansiellt sparande i offentlig sektor samt indikatorer för överskottsmålet

Procent av BNP respektive procent av potentiell BNP

Finansiellt sparande och indikatorer	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Finansiellt sparande	-0,2	1,0	-0,8	-1,5	-1,4	-0,3	0,4	0,8
Bakåtblickande åttaårssnitt, finansiellt sparande	-0,3	0,1	0,0	-0,3	-0,6	-0,8	-0,8	-0,3
Strukturellt sparande ¹	-1,1	0,6	0,2	0,1	-0,2	0,1	0,4	0,8
BNP-gap	0,9	0,4	-1,2	-2,2	-2,1	-1,0	0,0	0,0

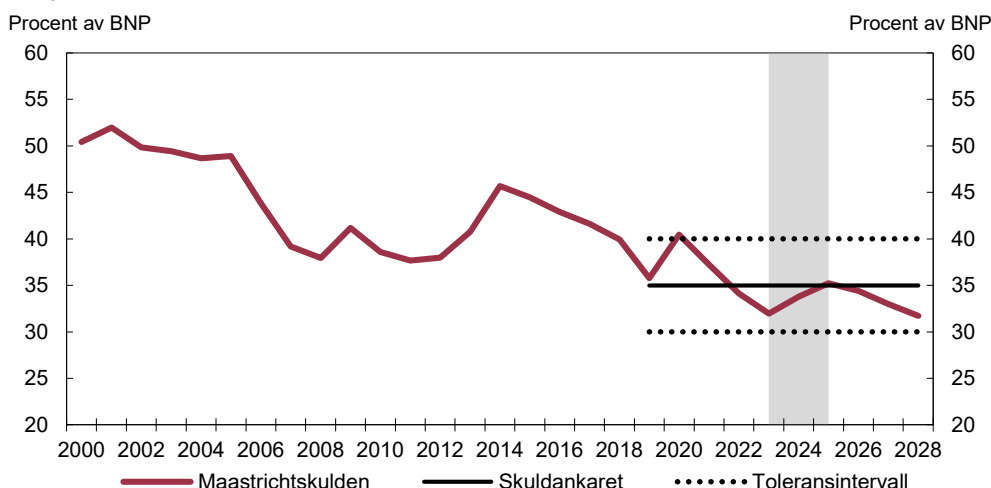
¹Procent av potentiell BNP

Källa: ESV

Nytt ramverk från och med 2027

Det har slutits en bred politisk överenskommelse om att övergå från ett överskottsmål till ett balansmål¹⁷, som ska börja gälla från och med 2027. ESV anser att det är rimligt att ändra målet för sparandet i och med att Maastrichtskulden har kommit ner till en låg nivå. Den är låg både i ett historiskt och i ett internationellt perspektiv. ESV bedömer att ett balansmål är förenligt med det skuldankare på 35 procent av BNP, som partierna är överens om att behålla. Tills vidare är det emellertid överskottsmålet som gäller och som ESV följer upp.

¹⁷ [Från överskottsmål till balansmål, SOU 2024:76.](#)

Diagram 15 Maastrichtskulden och skuldankaret

Anm.: De skuggade åren avser de år som skulden för närvarande utvärderas mot skuldankaret.

Källa: SCB och ESV

Hur ska ökade försvarsutgifter de kommande åren finansieras?

Mot bakgrund av det försämrade säkerhetsläget bedömer regeringen att Natos nya mål för medlemsländerna kommer att vara att försvarsutgifterna ska uppgå till 3-4 procent av BNP år 2030. I nuläget ligger försvarsutgifterna enligt Natos definition på ungefär 2,4 procent av BNP, enligt regeringens beräkningar. En ökning till 3-4 procent av BNP år 2030 motsvarar permanent högre utgifter på ungefär 50 till 130 miljarder kronor. Enligt regeringen skulle ökningen totalt sett kunna motsvara ca 300 miljarder kronor åren 2026–2030. För att klara en så stor upprustning på kort tid är regeringen och Sverigedemokraterna överens om att Sverige under en övergångsperiod behöver låna till nya militära försvarsutgifter och att upprustningen av försvaret inte får tränga ut viktiga välfärdsbehov eller satsningarna på inre säkerhet. Samarbetspartierna anser därför att uppbyggnaden till 2030 ska lånefinansieras, men att lånefinansieringen därefter ska avta fram till 2035 då utgiftsökningen helt ska täckas av omprioriteringar eller höjda skatter.

ESV anser att det inte är självklart att de ökade försvarsutgifterna verkligen bör lånefinansieras. En något högre Maastrichtskuld skulle visserligen inte äventyra trovärdigheten för Sveriges offentliga finanser, men innebär ändå att finansieringsbördan skjuts på framtiden.

Utän lånefinansiering skulle en höjning till 3,5 procent av BNP till 2030, det vill säga till mitten av intervallet, innebära att ungefär hälften av budgetutrymmet för åren 2026 till 2030 skulle användas till ökade försvarsutgifter. Ökningen framstår därmed inte som oöverstiglig utan skulle kunna hanteras genom en kombination av omprioritering bland utgifter, skattehöjningar och ianspråktagande av budgetutrymmet. ESV menar också att en eventuell lånefinansierad ökning av försvarsutgifterna bör ske genom en bred politisk överenskommelse och inte genom en överenskommelse enbart mellan samarbetspartierna, för att upprätthålla trovärdigheten för det finanspolitiska ramverket. Det bör också vara tydligt i det nya ramverket hur denna ökning av försvarsutgifterna ska hanteras.

Stor marginal till utgiftstaket

ESV bedömer att marginalen till utgiftstaket (budgeteringsmarginalen) är stor samtliga prognosår. Som andel av BNP ligger utgiftstaket i snitt på 27,6 procent för prognosåren. Det är något lägre än genomsnittet på 27,9 procent för åren 2010–2024.¹⁸

Tabell 13 Uppföljning av de takbegränsade utgifterna

Miljarder kronor om inget annat anges

Marginalen till utgiftstaket	2024	2025	2026	2027	2028
Utgiftstak	1 747	1 856	1 894	1 938	2 077
<i>i procent av BNP</i>	27,3	28,3	27,5	26,8	27,8
Takbegränsade utgifter	1 686	1 779	1 798	1 829	1 858
<i>i procent av BNP</i>	26,4	27,1	26,1	25,3	24,9
Marginal till utgiftstaket	61	77	96	109	219
<i>i procent av utgiftstak</i>	3,5	4,1	5,0	5,6	10,5
Säkerhetsmarginal		19	28	39	62
<i>i procent av utgiftstak</i>		1,0	1,5	2,0	3,0
Kvarvarande marginal		58	67	70	156
<i>i procent av BNP</i>		0,9	1,0	1,0	2,1

Anm. Utgiftstaken för 2025–2027 är beslutade av riksdagen. Utgiftstaket för 2028 är regeringens förslag i vårpropositionen för 2025. Säkerhetsmarginalen är ESV:s rekommendation för hur stor marginal som behövs för att klara oväntade utgiftsökningar.

Källa: ESV

Kommunsektorn som helhet klarar balanskravet

Kommunsektorn som helhet klarar balanskravet i år. Det blir enklare att klara balanskravsresultatet i år då pensionskostnaderna, som varit höga under 2023 och 2024 till följd av den höga inflationen, minskar. Balanskravsresultatet för sektorn som helhet blir därmed betydligt högre än det varit de två senaste åren. Men många enskilda kommuner och regioner väntas ha negativa balanskravsresultat även i år till följd av snabbt stigande kostnader de senaste åren samtidigt som inkomsterna ökar svagt. Till skillnad från de två senaste åren väntas inga kommuner eller regioner hänvisa till synnerliga skäl för att avvika från balanskravsresultatet eller utnyttja den så kallade resultatutjämningsreserven, där överskott kan sparas för att användas vid ett mer ansträngt läge. De kommande åren väntas balanskravsresultatet ligga på ungefär samma nivå som i år.

Tabell 14 Resultat och balanskravsresultat i kommunsektorn

Miljarder kronor om inget annat anges

Resultat i kommunsektorn	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Resultat	43	13	6	32	26	28	18
<i>Andel av skatter och bidrag, procent</i>	3,5	1,0	0,5	2,3	1,9	1,9	1,2
Balanskravsresultat	45	3	6	27	22	24	14

Källa: ESV

¹⁸ Åren 2020–2021 är inte medräknade i medelvärdet då procentsatsen för dessa år var tillfälligt höga på grund av pandemin. Genomsnittet för dessa år var 32,9 procent.

Revideringar sedan marsprognosen

Jämfört med marsprognosen har BNP-tillväxten sänkts i år och nästa år, främst till följd av det förändrade omvärldsläget och svagare utfall än väntat. Skatteintäkterna har reviderats ner tydligt i år till följd av skattesänkningar och lägre intäkter från hushållens kapitalskatter. Utgifterna har reviderats upp i år, vilket framför allt beror på högre utgifter inom försvar och samhällets krisberedskap. Sammantaget har det finansiella sparandet i offentlig sektor reviderats ner 2025–2027, men upp 2028.

Makroekonomisk utveckling

Konjunkturen bedöms bli svagare än vad vi räknade med i marsprognosen. Potentiell BNP och BNP-tillväxten har också sänkts på grund av en ny, lägre, befolkningsprognos. Som en följd av sänkningen av BNP har även sysselsättningen sänkts från nästa år och framåt och arbetslösheten är högre ända till 2027.

Tabell 15 Makroekonomiska nyckeltal, revideringar sedan marsprognosen

Skillnad i årlig procentuell förändring i procentenheter, respektive nivå

Makroekonomiska nyckeltal	2025	2026	2027	2028
BNP, fasta priser	-0,6	-0,5	0,4	-0,1
Sysselsatta	0,0	-0,4	-0,2	-0,1
Arbetslöshet, nivå	0,2	0,1	0,1	0,0
Antal arbetade timmar	-0,1	-0,3	-0,1	-0,1
Löner enligt KL	0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Lönesumma	0,0	-0,4	-0,2	-0,2
KPIF	0,0	-0,1	0,0	0,0
KPI	-0,2	-0,3	0,2	0,0
Styrränta, vid årets slut	-0,25	-0,25	0,00	0,00
10-årig statsobligation	0,1	0,0	0,0	0,0
Euro/SEK	-0,3	-0,2	0,0	0,0
USD/SEK	-0,8	-0,6	-0,2	0,0

Källa: ESV

Osäkerheten kring tullar och den finansiella turbulens den skapat, har försämrat framtidsutsikterna och bidragit till att BNP-tillväxten har sänkts. Öväntat svagt utfall, framför allt för investeringarna, har också bidragit. Sammansättningen i försörjningsbalansen har ändrats betydligt sedan föregående prognos. Hushållens konsumtion och investeringarna har sänkts medan offentlig konsumtion har höjts. Exporten blev starkare än väntat första kvartalet samtidigt som importen var lägre. Därför ger nettoexporten nu ett större bidrag till tillväxten i år. Exporten har sänkts nästa år och då blir bidraget från nettoexporten i stället lägre än i föregående prognos.

Sysselsättningen har inte reviderats i år, men arbetslösheten har höjts lite då arbetskraften har ökat mer än väntat. De kommande åren har sysselsättningen och antalet arbetade timmar sänkts till följd av en svagare BNP-tillväxt och att befolkningen väntas bli mindre. Till följd av att vi nu räknar med färre personer i befolkningen har potentiell sysselsättning sänkts. Arbetslösheten ligger kvar på en något högre nivå jämfört med föregående prognos ända till 2027.

Löneutvecklingen väntas i stort sett vara densamma som i marsprognosen men lönesumman har sänkts eftersom vi räknar med färre arbetade timmar. Inflationen enligt KPIF är i stort sett oförändrad medan KPI har sänkts på kort sikt till följd av lägre räntor.

Eftersom tillväxtutsikterna har försämrats räknar vi med att Riksbanken sänker styrräntan med ytterligare 25 punkter i år för att stimulera tillväxten i ekonomin. Den svenska kronan har stärkts mer mot både euron och den amerikanska dollarn än vad vi räknade med i vår föregående prognos. Vi har därför nu en starkare krona mot både den amerikanska dollarn och euron under de närmsta prognosåren.

Offentliga sektorns skatteintäkter och inkomsterna i statens budget

Den offentliga sektorns skatteintäkter har reviderats ner samtliga prognosår. I år har mervärdesskatten sänkts mest, vilket är en följd av den svagare makrobilden. Men även hushållens kapitalskatter och skatt på arbete har reviderats ner.

Intäkterna från skatt på arbete har sänkts i år, vilket främst förklaras av att rotavdraget tillfälligt höjs 2025. Intäkterna har även sänkts 2026 till 2028 eftersom lönesumman antas växa långsammare. Intäkterna har också reviderats ner samtliga år på grund av förändringar i prognosmodellen, vilket påverkar de två sista prognosåren mest.

Hushållens kapitalskatter har reviderats ner för samtliga år i prognosperioden med undantag för 2024. Sänkningen beror främst på att kapitalvinsterna förväntas bli lägre än vad vi bedömde i föregående prognos. Även lägre inkomsträntor bidrar till att sänka prognosen.

Intäkterna från skatt på företagsvinster har reviderats upp från och med 2026. Tidigare har vi antagit att beskattningsunderlaget som andel av BNP ska vara konstant under prognosperioden. Den historiska trenden är dock att andelen ökar. Det har vi nu tagit hänsyn till i vår prognos.

De totala momsintäkterna har reviderats ner samtliga år. Nedrevideringen beror på en svagare makrobild där framförallt bostadsinvesteringarna men även hushållens konsumtion väntas bli lägre än vad vi bedömde i mars. Nedrevideringen motverkas något av att de statliga bidraget väntas bli något större.

De sammantagna intäkterna från punktskatter har reviderats ner något jämfört med föregående prognos. Det beror i huvudsak på en lägre prognos för KPI samt lägre utfall än väntat under innevarande år. Intäkterna från EU:s utsläppsrättshandel har reviderats upp med 8 miljarder kronor 2028 till följd av en ny bedömning av hur det nya utsläppsrättssystemet EU ETS2 kommer att slå.

Tabell 16 Offentliga sektorns skatteintäkter och inkomster i statens budget, revideringar sedan marsprognosen

Skillnad i miljarder kronor

Offentliga sektorns skatteintäkter	2024	2025	2026	2027	2028
Skatt på arbete	-0,2	-5,6	-6,8	-11,8	-21,6
Skatt på kapital	0,7	-7,6	-0,5	5,2	8,8
<i>varav skatt på kapital, hushåll</i>	<i>0,6</i>	<i>-7,7</i>	<i>-5,7</i>	<i>-5,8</i>	<i>-6,5</i>
<i>varav skatt på företagsvinster</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>4,0</i>	<i>9,6</i>	<i>14,2</i>
Skatt på konsumtion och insatsvaror	-0,5	-9,9	-11,7	-9,4	-2,7
<i>varav mervärdesskatt</i>	<i>-0,1</i>	<i>-9,3</i>	<i>-10,5</i>	<i>-8,9</i>	<i>-10,4</i>
<i>varav energi- och koldioxidskatt</i>	<i>-0,3</i>	<i>-0,2</i>	<i>-0,2</i>	<i>-0,2</i>	<i>0,1</i>
<i>varav övriga skatter på energi och miljö</i>	<i>-0,1</i>	<i>0,0</i>	<i>-0,6</i>	<i>-0,1</i>	<i>8,2</i>
Restförda och övriga skatter	-0,1	-1,2	4,3	-4,7	2,4
Offentliga sektorns skatteintäkter	-0,1	-23,9	-14,4	-20,9	-12,7
<i>varav kommunala skatter</i>	<i>-0,4</i>	<i>-0,8</i>	<i>-2,8</i>	<i>-6,9</i>	<i>-13,8</i>
<i>varav ålderspensionssystemet</i>	<i>-0,3</i>	<i>-0,3</i>	<i>-0,5</i>	<i>-1,2</i>	<i>-2,5</i>
Statens skatteintäkter	0,5	-22,9	-11,1	-12,7	3,6
Periodisering av skatter	-0,6	8,7	-1,2	9,0	-1,0
Övriga inkomster staten	0,1	-12,0	11,3	6,0	-4,4
Totala inkomster statens budget	0,0	-26,1	-1,0	2,3	-1,7

Källa: ESV

Statens budget – utgifter och saldo

Utgifterna på statens budget har reviderats upp 2025 och 2027, men ner 2026 och 2028. Den största upprevideringen i år avser utgifterna för Försvar och samhällets krisberedskap, vilket framför allt beror på beslut i en extra ändringsbudget. Även utgifterna för Klimat, miljö och natur, Kommunikationer och Näringsliv beräknas bli högre 2025 än i föregående prognos. Utgifterna för Ekonomisk trygghet för familjer och barn väntas däremot bli något lägre 2025 jämfört med i marsprognosen. Nedrevideringen 2026 beror främst på att Riksgäldskontorets nettoutlåning väntas bli lägre än tidigare prognos samtidigt som utgifterna för Försvar och samhällets krisberedskap också blir något lägre. Sammantaget väntas revideringarna av inkomster och utgifter medföra en negativ påverkan på statens budgetsaldo 2025 och 2027, men positiv påverkan 2026.

Tabell 17 Utgifter på statens budget, utgiftsområden som har reviderats mest sedan marsprognosen

Skillnad i miljarder kronor

Utgiftsområden	2025	2026	2027	2028
UO6 Försvar och samhällets krisberedskap	9,1	-3,3	9,2	3,6
UO12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	-1,1	-1,6	-1,6	-2,0
UO14 Arbetsmarknad och arbetsliv	4,5	1,2	-0,7	-0,4
UO20 Klimat, miljö och natur	0,8	-0,1	0,1	0,2
UO22 Kommunikationer	0,6	0,0	0,0	-0,3
UO24 Näringsliv	1,0	0,0	0,0	0,0
UO26 Statsskuld räntor m.m.	-0,4	-2,1	2,7	1,7
UO27 Avgiften till Europeiska unionen	-0,7	-1,6	-0,6	-0,3
Riksgäldskontorets nettoutlåning	-1,6	-7,8	4,4	-4,0
Totala utgifter statens budget	11,8	-14,9	13,0	-2,1
Totala inkomster statens budget	-26,1	-1,0	2,3	-1,7
Statens budgetsaldo	-37,9	13,9	-10,7	0,3

Källa: ESV

Utgifterna för Försvar och samhällets krisberedskap har reviderats upp 2025 framför allt efter beslut i extra ändringsbudget¹⁹ om att tidigarelägga delar av Ukrainaramen för 2026, vilket också förklarar minskningen av utgifterna 2026. Utgiftsminskningen 2026 hade varit större om inte utgifterna på anslag Anskaffning av materiel och anläggningar samtidigt reviderats upp åren 2026–2028 efter förslag i vårändringsbudgeten. Utgifterna förväntas öka till följd av ett utökat bemyndigande för att kunna tidigarelägga beställningar av försvarsmateriel.

Utgifterna för Ekonomisk trygghet för familjer och barn har sänkts samtliga prognosår. Det är framförallt utgifterna för föräldrapenning som har reviderats ner.

Utgifterna för Arbetsmarknad och arbetsliv har höjts i år och nästa år. Det beror främst på att andelen arbetslösa som får arbetslöshetsersättning och antalet öppet arbetslösa ökat. Dessutom räknar vi med att fler personer får lönegarantiersättning.

Utgifterna för Klimat, miljö och natur väntas bli högre i år då beslut om att omfördela medel från Klimatinvesteringar till Industriklivet väntas medföra att åtgången av medlen ökar.

Utgifterna för Kommunikationer har höjts för i år. Det beror främst på att anslaget Vidmakthållande av statens transportinfrastruktur tillförs extra medel i vårändringsbudgeten för 2025.

Utgifterna för Näringsliv har reviderats upp 2025. Det beror främst på den extra ändringsbudgeten med kapitaltillskott till Apotek Produktion & Laboratorier AB. Även vårändringsbudgeten för 2025 bidrar till upprevideringen.

Utgifterna för Statsskuld räntor m.m. har reviderats ner för i år och nästa år, men upp för 2027 och 2028. Förändringarna beror huvudsakligen på att Riksgälden ändrat sin låneplan. Minskningen 2026 kan också till viss del förklaras av att en starkare krona medför större valutavinster. Samtidigt kan ökningarna för 2027 och 2028 delvis förklaras av att vi nu räknar med en något högre statsskuld.

¹⁹ Extra ändringsbudget Ytterligare stöd till Ukraina Prop. 2024/25:146

Utgifterna för Avgiften till Europeiska unionen har reviderats ner samtliga prognosår. Nedrevideringen i år beror på ändrad EU-budget samt sänkta tullmedel till följd av lägre varuimport. Sänkningen de kommande åren beror på lägre eurokurs.

Riksgäldens nettoutlåning har reviderats ner alla år, förutom 2027 då den har reviderats upp. Det beror främst på att vi gör en ny bedömning av när målnivån nås gällande inbetalningar till resolutionsreserven för 2026–2028. I föregående prognos räknade vi med att bankerna behövde betala in avgifter 2027. Nu räknar vi med att det är 2026 och 2028 som bankerna behöver betala in avgifter. Det innebär att vi har sänkt 2026 och 2028 med omkring 4,5 miljarder kronor och höjt posten med motsvarande belopp 2027. Vi räknar också med högre inlåning på FMV:s konton 2025 och 2026.

De offentliga finanserna

Den offentliga sektorns finansiella sparande för 2025 har sänkts med nära 40 miljarder kronor jämfört med prognosen i mars. Det beror främst på att inkomsterna i staten har sänkts samtidigt som utgifterna har höjts. De kommande åren är revideringen av sparandet i staten betydligt mindre, men sparandet beräknas bli sämre alla år utom 2028. Sparandet i kommunsektorn har reviderats upp alla år. Inkomsterna i kommunsektorn har sänkts, men utgifterna har sänkts än mer. På kort sikt är det utgifterna för investeringar som har sänkts mest, men på lite längre sikt står konsumtionsutgifterna för den största revideringen.

Tabell 18 Finansiellt sparande i offentlig sektor, jämfört med föregående prognos

Skillnad i miljarder kronor

Offentliga sektorns	2025	2026	2027	2028
Offentliga sektorns inkomster	-25	-10	-14	-8
Offentliga sektorns utgifter	14	-5	-2	-14
Offentliga sektorns finansiella sparande	-39	-5	-12	6
Staten	-44	-5	-18	2
Kommunsektorn	7	3	7	6
Ålderspensionssystemet	-2	-2	-1	-2

Källa: ESV

Beslut, förslag eller aviseringar som inte har beaktats i prognosen

I juni 2024 beslutade riksdagen om ett nytt förslag till arbetslöshetsersättning baserat på inkomster och att den som ansöker om ersättning måste uppfylla ett inkomstvillkor (proposition 2023/24:128 En arbetslöshetsförsäkring baserad på inkomster). Lagändringarna kommer att börja gälla den 1 oktober 2025. ESV har inte beaktat de nya reglerna.

I vårpropositionen skriver regeringen att det nya säkerhetsläget ställer krav på ytterligare investeringar i Sveriges och Europas försvarsförmåga och att Sveriges låga offentliga skuldsättning skapar utrymme för att under en övergångsperiod lånefinansiera uppbyggnaden av försvaret. I prognosen har vi inte räknat med någon lånefinansierad försvarssatsning eftersom inga beslut är fattade.

Prognosberäkningarna slutfördes den 10 juni 2025.

Tabellbilaga

Tabell 19 Sammanfattande nyckeltal

Sammanfattande nyckeltal	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
BNP, fasta priser, proc. utv.	-1,9	5,2	1,3	-0,2	1,0	1,3	2,6	2,5	1,1
BNP, fasta priser, kalenderkorrigerad, proc. utv.	-2,2	5,1	1,3	0,0	1,0	1,5	2,4	2,3	1,4
Hushållens konsumtion, proc. utv.	-3,0	5,7	2,8	-1,6	0,6	1,2	3,3	2,9	1,6
Offentlig konsumtion, proc. utv.	-1,6	3,4	0,7	1,0	1,3	1,4	0,9	0,6	0,1
Investeringar, proc. utv.	1,7	6,8	0,2	0,1	0,2	-0,7	4,8	3,3	1,5
Lager, bidrag till BNP-förändringen	-0,7	0,4	1,2	-1,5	0,4	-0,4	0,2	0,2	0,0
Export, proc. utv.	-5,4	11,6	6,1	2,6	2,0	3,3	2,3	3,7	2,6
Import, proc. utv.	-6,3	13,4	9,8	-0,6	2,2	1,7	3,4	3,7	2,7
Real disponibel inkomst, proc. utv.	-0,6	4,4	1,3	-1,0	0,7	3,3	2,4	1,5	1,8
Hushållens sparande, exklusive tjänste- och premiepensioner, andel av disponibel inkomst	8,2	7,1	5,7	6,3	6,3	8,3	7,4	6,2	6,4
Lönesumma, proc. utv.	0,8	6,2	6,7	5,1	3,8	3,9	4,7	4,3	3,8
Arbetade timmar, kalenderkorrigerade, proc. utv.	-3,8	2,3	3,1	1,6	-0,3	0,0	1,1	0,8	0,3
Arbetslöshet, procent av arbetskraften	8,5	8,9	7,5	7,7	8,4	8,7	8,0	7,6	7,5
Finansiellt sparande i offentlig sektor, mdkr	-159	-11	58	-52	-96	-90	-24	25	63
Finansiellt sparande i offentlig sektor, proc. av BNP	-3,2	-0,2	1,0	-0,8	-1,5	-1,4	-0,3	0,4	0,8
Strukturellt sparande, proc. av potentiell BNP	-1,8	-1,1	0,6	0,2	0,1	-0,2	0,1	0,4	0,8
Offentliga sektorns konsoliderade bruttoskuld (Maastrichtskulden), proc. av BNP	40,4	37,2	34,1	32,0	33,8	35,2	34,4	33,0	31,7
Skattekvot, proc. av BNP	42,6	43,1	42,9	41,7	41,4	41,2	41,5	41,4	41,8
Totala utgifter på statens budget, mdkr	1 219	1 113	1 123	1 224	1 377	1 417	1 437	1 473	1 491
Takbegränsade utgifter, mdkr	1 501	1 551	1 559	1 575	1 686	1 779	1 798	1 829	1 858
varav Ålderspensionssystemet, mdkr	329	335	348	361	367	385	394	410	427
Marginal till utgiftstaket, mdkr	242	144	75	90	61	77	96	109	219
Budgetsaldo, mdkr	-221	78	164	19	-104	-94	-35	-2	24
Statsskuld, proc. av BNP	24,3	21,1	17,7	15,8	16,8	17,6	17,2	16,2	15,2

Källa: SCB och ESV

Tabell 20 Offentliga sektorns skatteintäkter och inkomster på statens budget 2020–2028

Miljarder kronor

Inkomster på statens budget	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Skatt på arbete	1 250,5	1 329,1	1 400,6	1 473,5	1 523,4	1 563,6	1 647,2	1 726,7	1 791,8
<i>Direkta skatter</i>	668,7	694,3	724,1	749,7	768,3	780,8	827,9	872,1	905,3
Kommunal skatt	766,1	806,4	852,5	893,4	927,4	965,1	1 011,2	1 059,4	1 099,2
Statlig skatt	50,3	56,3	60,7	55,9	63,8	64,7	69,4	73,4	74,9
Jobbskatteavdrag	-128,1	-131,8	-146,3	-158,8	-181,4	-202,4	-209,4	-215,9	-222,6
Husavdrag	-16,8	-18,9	-19,1	-18,0	-20,1	-25,1	-22,4	-23,3	-24,4
Övrigt	-2,8	-17,8	-23,8	-22,8	-21,5	-21,7	-21,1	-21,5	-21,9
<i>Indirekta skatter</i>	581,8	634,7	676,5	723,9	755,1	782,9	819,3	854,5	886,5
Arbetsgivaravgifter	594,9	629,3	669,5	707,6	734,6	762,0	798,2	832,7	864,6
Egenavgifter	11,7	11,5	11,8	11,5	11,8	11,9	12,1	12,1	12,2
Särskild löneskatt	50,8	51,9	58,3	61,5	64,1	65,6	68,6	71,5	74,1
Nedsättningar	-34,9	-15,4	-17,3	-8,3	-5,4	-5,6	-5,8	-5,9	-6,0
Tjänstegruppliv m.m.	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6
Avgifter till premiepensionssystemet	-41,3	-43,2	-46,4	-49,1	-50,5	-51,6	-54,3	-56,4	-59,1
Skatt på kapital	271,8	355,9	365,6	356,8	399,0	405,0	441,3	467,5	485,0
Skatt på kapital, hushåll	66,0	104,6	92,9	71,7	87,7	83,9	98,7	103,4	107,0
Skatt på företagsvinster	149,3	183,6	193,0	201,3	212,2	220,3	236,2	252,4	265,2
Avkastningsskatt	5,6	6,7	8,3	18,8	30,6	29,7	33,8	37,0	36,1
Fastighetsskatt	34,6	36,1	38,6	39,8	41,4	43,0	44,6	46,1	47,5
Stämpelskatt	12,7	15,5	15,8	10,3	10,6	11,3	11,6	11,8	12,0
Kupongskatt m.m.	3,6	9,4	12,3	9,4	11,1	11,4	10,9	11,4	11,7
Riskskatt för kreditinstitut			4,7	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
Skatt på konsumtion och insatsvaror	608,9	658,6	718,2	725,8	712,1	724,2	755,8	789,2	824,1
Mervärdesskatt	467,9	511,0	559,6	557,9	561,9	579,5	611,6	642,4	666,4
Skatt på tobak m.m.	11,9	11,9	13,2	11,5	14,8	11,5	13,3	13,4	13,6
Skatt på etylalkohol	5,2	5,6	5,5	5,6	5,4	5,5	5,5	5,5	5,5
Skatt på vin m.m.	6,6	6,6	6,5	6,9	7,2	7,2	7,2	7,2	7,2
Skatt på öl	4,5	4,5	4,6	4,7	5,4	5,4	5,3	5,4	5,4
Energiskatt	52,6	53,8	44,7	45,6	46,5	44,3	43,0	44,2	45,8
Koldioxidskatt	20,4	21,9	21,2	22,7	24,6	25,5	24,9	24,9	24,0
Övriga skatter på energi och miljö	5,9	5,7	24,4	34,4	9,3	7,2	5,9	6,3	15,5
Skatt på vägtrafik	21,6	22,5	22,5	22,1	21,6	21,8	22,0	22,2	22,4
Skatt på import	6,2	7,3	9,3	7,9	8,5	8,6	8,9	9,3	9,8
Övriga skatter	6,2	7,6	6,6	6,7	6,9	7,9	8,2	8,5	8,6
Restförda och övriga skatter	6,8	-6,7	9,0	6,1	9,2	7,8	13,9	10,8	17,9
Restförda skatter	-10,0	-16,1	-13,7	-13,0	-16,5	-17,5	-12,5	-11,5	-9,5
Övriga skatter	16,8	9,4	22,7	19,1	25,7	25,3	26,4	22,3	27,4
Totala skatteintäkter	2 137,9	2 336,8	2 493,4	2 562,2	2 643,7	2 700,7	2 858,2	2 994,2	3 118,7
EU-skatter	6,2	7,3	9,3	7,9	8,5	8,6	8,9	9,3	9,8
Offentliga sektorns skatteintäkter	2 131,7	2 329,5	2 484,1	2 554,3	2 635,2	2 692,1	2 849,3	2 984,9	3 109,0
Kommunalskatt	785,4	827,1	873,9	915,8	951,3	990,2	1 036,9	1 086,1	1 126,6
Avgifter till ålderspensionssystemet	269,1	283,5	300,5	315,4	326,7	341,8	357,3	373,7	387,8
Statens skatteintäkter	1 077,2	1 218,9	1 309,6	1 323,1	1 357,1	1 360,1	1 455,0	1 525,0	1 594,6
Periodiseringar	-41,9	16,4	16,1	-5,0	-25,8	9,2	-2,3	18,0	5,4
Uppbördsförskjutningar	4,9	-23,8	28,1	45,4	-1,0	11,0	-4,0	17,9	10,5

ESV:s Juniprognos

Inkomster på statens budget	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Betalningsförskjutningar	-17,1	40,7	-8,5	-41,0	-40,4	-19,2	-5,2	-2,8	-5,0
varav kommuner	-7,0	36,4	34,3	-13,3	-19,1	-9,1	-1,1	3,4	1,7
varav ÅP-systemet	-1,1	7,3	-0,9	2,0	-2,4	0,2	3,6	1,3	1,2
varav privat sektor	-8,7	-3,7	-43,1	-30,2	-19,1	-9,9	-9,7	-9,8	-9,8
varav kyrkan	-0,4	0,5	1,2	0,6	0,0	-0,3	1,9	2,3	1,9
varav EU	0,0	0,2	0,0	-0,1	0,2	-0,1	0,1	0,0	0,0
Anstånd	-29,7	-0,5	-3,5	-9,4	15,6	17,4	6,9	2,9	-0,1
1000 Statens skatteinkomster	1 037,4	1 235,1	1 308,1	1 318,0	1 331,3	1 369,3	1 452,7	1 543,0	1 600,0
Övriga inkomster	-38,8	-43,8	-22,0	-75,1	-58,6	-45,8	-51,0	-72,2	-85,5
2000 Inkomster av statens verksamhet	46,1	43,3	71,9	55,8	47,6	50,3	48,6	49,1	49,0
3000 Inkomster av försåld egendom	0,8	0,0	0,9	0,1	1,2	0,1	0,0	0,0	0,0
4000 Återbetalning av lån	0,7	1,1	1,4	0,4	0,4	1,3	0,5	0,5	0,5
5000 Kalkylmässiga inkomster	16,2	17,8	18,2	19,9	21,9	24,9	24,5	24,9	23,3
6000 Bidrag från EU m.m.	14,2	14,6	15,6	18,3	16,4	31,4	35,0	14,4	14,3
7000 Avräkningar m.m. i anslutning till skattesystemet	-116,9	-120,6	-130,0	-169,6	-146,1	-153,9	-159,7	-161,1	-172,6
8000 Utgifter som ges som krediteringar på skattekonto	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totala inkomster	998,5	1 191,3	1 286,1	1 242,9	1 272,7	1 323,5	1 401,6	1 470,9	1 514,5
Totala utgifter	1 219,1	1 113,4	1 122,5	1 223,8	1 377,0	1 417,4	1 436,8	1 472,8	1 490,6
Budgetsaldo	-220,6	77,9	163,6	19,1	-104,3	-93,8	-35,1	-1,9	23,9

Anm.: Samtliga belopp redovisas i innevarande års budgetstruktur. Elstöden till hushåll och företag på 17,6 miljarder kronor 2022 respektive 26,2 miljarder kronor 2023 bokförs som flaskhalsintäkter och redovisas under Övriga skatter på energi och miljö i tabellen ovan.

Källa: SKV och ESV

Tabell 21 Utgifter på statens budget 2020–2028

Miljarder kronor

Utgiftsområde	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
1 Rikets styrelse	15,7	16,4	17,6	18,3	19,0	20,1	20,9	20,6	20,7
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	17,0	16,9	17,3	18,9	20,8	21,5	21,9	22,2	22,8
3 Skatt, tull och exekution	12,1	12,5	12,8	13,4	16,9	14,8	15,1	15,4	15,6
4 Rättsväsendet	53,0	57,2	61,5	69,8	78,3	86,7	93,2	99,5	99,7
5 Internationell samverkan	2,1	1,8	3,4	2,2	2,3	2,8	2,3	2,3	2,3
6 Försvar och samhällets krisberedskap	63,0	70,5	83,5	96,0	128,2	172,4	177,4	177,3	186,0
7 Internationellt bistånd	46,5	47,5	46,2	46,5	49,6	44,5	43,9	44,4	44,4
8 Migration	9,6	8,2	11,7	12,0	11,8	11,5	11,7	11,3	10,7
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	101,8	138,0	118,2	108,8	116,0	117,7	113,6	109,7	106,3
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning	117,9	113,1	114,3	110,6	120,1	123,4	125,6	128,0	128,4
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	36,7	38,0	46,3	56,4	63,6	62,6	59,2	58,0	58,4
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	99,9	101,1	101,1	101,7	102,9	101,4	103,1	104,1	106,9
13 Integration och jämställdhet	8,5	6,2	5,4	4,5	4,7	6,0	4,0	2,5	2,3
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	87,2	91,9	78,4	79,8	88,5	93,1	89,3	87,3	86,8
15 Studiestöd	25,1	26,6	25,5	25,3	28,0	31,2	32,0	32,7	33,7
16 Utbildning och universitetsforskning	83,0	91,4	93,0	93,0	98,1	102,2	99,8	100,3	101,5
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	20,4	22,7	19,7	16,7	16,6	16,9	16,5	16,3	16,2
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik	3,8	5,2	7,7	5,9	4,6	3,3	1,9	1,9	1,8
19 Regional utveckling	3,2	3,2	3,4	3,7	2,8	3,6	4,2	4,1	3,9
20 Klimat, miljö och natur	11,0	16,7	20,7	17,9	14,6	13,6	13,4	13,9	13,4
21 Energi	3,4	3,4	12,6	4,4	4,4	5,9	6,0	7,1	4,8
22 Kommunikationer	65,2	72,1	72,9	80,4	81,2	91,7	102,4	107,1	108,7
23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel	20,0	19,6	21,9	18,6	21,6	21,4	20,8	21,9	22,1
24 Näringsliv	60,4	30,4	10,3	7,6	9,2	8,6	7,6	7,7	8,1
25 Allmänna bidrag till kommuner	158,0	153,2	157,0	157,9	174,2	173,2	173,9	170,9	170,9
26 Statsskuldsräntor m.m.	19,6	-1,3	27,2	31,6	45,2	29,3	24,0	28,9	38,9
27 Avgiften till Europeiska unionen	47,2	52,3	48,2	43,6	41,2	44,4	44,3	52,9	54,6
Summa utgiftsområden	1 191,1	1 214,7	1 238,0	1 245,7	1 364,7	1 423,5	1 428,2	1 448,4	1 470,0
Summa utgiftsområden exklusive räntor	1 171,5	1 216,0	1 210,8	1 214,1	1 319,5	1 394,2	1 404,2	1 419,5	1 431,2
Riksgäldskontorets nettoutlåning	21,3	-97,0	-110,9	-11,5	-2,0	-6,5	10,3	24,0	20,2
Kassamässig korrigering	6,8	-4,3	-4,5	-10,4	14,3	0,4	-1,6	0,4	0,4
Totala utgifter	1 219,1	1 113,4	1 122,5	1 223,8	1 377,0	1 417,4	1 436,8	1 472,8	1 490,6
Ålderspensionssystemet vid sidan av statens budget	329,4	334,6	347,9	360,9	366,6	385,0	394,2	409,6	427,2
Summa takbegränsade utgifter	1 500,8	1 550,6	1 558,7	1 574,9	1 686,0	1 779,2	1 798,4	1 829,2	1 858,4
Totala inkomster	998,5	1 191,3	1 286,1	1 242,9	1 272,7	1 323,5	1 401,6	1 470,9	1 514,5
Budgetsaldo	-220,6	77,9	163,6	19,1	-104,3	-93,8	-35,1	-1,9	23,9

Anm.: Utgiftsområdena redovisas enligt strukturen i budgetpropositionen för 2025.

Källa: ESV

Kontaktpersoner

Område	Namn	Telefonnummer
Utgifter	Anna Daniels	08-690 44 16
Utgifter	Karin Edlund	08-690 44 58
Inkomster	Martin Nilsson Öst	08-690 42 00
Inkomster	Dan Frankkila	08-690 45 22
Makroekonomisk utveckling	Ann-Sofie Öberg	08-690 43 88
Makroekonomisk utveckling	Lina Landström	08-690 43 71
Offentliga finanser och budgetpolitiska mål	Ann-Sofie Öberg	08-690 43 88
Offentliga finanser och budgetpolitiska mål	Håkan Carlsson	08-690 44 48

Kontakt via e-post: fornamn.efternamn@esv.se, prognos@esv.se

ESV gör Sverige rikare

- Vi har kontroll på statens finanser, utvecklar ekonomistyrningen och granskar Sveriges EU-medel
- Vi arbetar i nära samverkan med Regeringskansliet och myndigheterna

Ekonomistyrningsverket

Fleminggatan 20

Box 12028

102 21 Stockholm

Telefon 08-690 43 00

esv.se